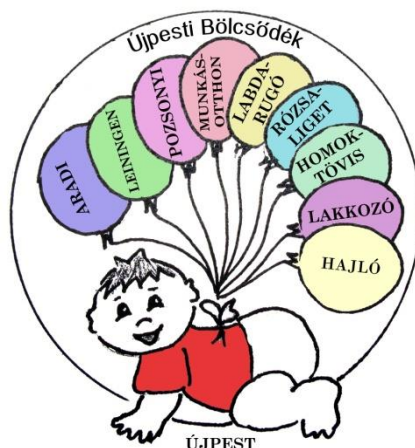

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat
Bölcsődéi
Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye

Szakmai Program 2019

Az Intézmény neve, címe:

Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
1041 Budapest, Lőrinc utca 35-37.

Elérhetőségek:

Telefon: +36 1 380 4488

email: kocsis.ildiko@ujpestibolcsik.hu

honlap: www.ujpestibolcsik.hu

Fenntartó neve: Budapest, Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat

Székhely: 1041 Budapest, Lőrinc utca 35-37.

Alapító határozat száma: Egys-678575/2016.

Működési Engedély száma: V-C-020/482-5/2012

Ellátási terület: Budapest, Főváros IV. kerület Újpest közigazgatási területe

Készítette: Kocsis Ildikó Edit- bölcsődevezetők együttműködésével

Programfelelős: Kocsis Ildikó Edit intézményvezető

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő – testülete
..... számú határozatával jóváhagyta.

Déri Tibor
Újpest Polgármestere

TARTALOM

1	ELLÁTANDÓ TERÜLET TÖRTÉNETE, BEMUTATÁSA, AZ ELLÁTÁST IGÉNYBEVEVŐK CÉLCSOPORTJÁNAK JELLEMZŐI	6
2	AZ INTÉZMÉNY FELADATA, TEVÉKENYSÉGE	8
2.1	INTÉZMÉNY ALAPFELADATA	8
2.2	ALAPELLÁTÁS MELLETT MŰKÖDŐ, CSALÁDI NEVELÉST TÁMOGATÓ SZOLGÁLTATÁSOK	8
2.3	AZ INTÉZMÉNY HELYI SZINTŰ SZAKMA MÓDSZERTANI ÉS TOVÁBBKÉPZÉSI FELADATA	8
2.4	AZ INTÉZMÉNY JOGÁLLÁSA	9
2.5	A SZAKMAI PROGRAM CÉLJA	9
2.6	A SZAKMAI PROGRAM ELÉRHETŐSÉGE	9
3	ÚJPESTI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYE SZERVEZETI EGYSÉGEI	10
4	KÜLDETÉSNYILATKOZAT	10
4.1	PEDAGÓGIAI HITVALLÁSUNK	10
4.2	GYERMEKKÉPÜNK	11
4.3	KISGYERMEKNEVELŐ- KÉPÜNK	11
4.4	BÖLCSŐDE-KÉPÜNK	12
5	AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA	12
5.1	ERŐSSÉGEINK	13
5.2	FEJLESZTÉST IGÉNYLŐ TERÜLETEK	13
5.3	SZÜLŐI ELÉGEDETTSÉG MÉRÉSE	13
5.4	KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS, AZ EGYÉNI FEJLŐDÉS BIZTOSÍTÁSA	14
6	AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA	14
7	HUMÁNERŐFORRÁS	15
8	A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÁRGYI FELTÉTELEI	15
8.1	CSOPORTSZOBÁK	16
8.2	FÜRDŐSZOBÁK	16
8.3	GYERMEKÖLTÖZŐK	16
8.4	A HELYSÉGEK DÍSZÍTÉSE	16
8.5	TEXTILLIÁK	17
8.6	JÁTSZÓUDVAROK	17
8.7	SÓSZOBÁK	17
8.8	JÁTÉKKÉSZLET	17
9	GYERMEK ÉLELMEZÉS	18
10	NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN	19
10.1	A BÖLCSŐDEI NEVELÉS- GONDOZÁS CÉLJA	19
10.2	A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATA, TARTALMA, MÓDJA	20
11	NEVELÉS FŐ FELADATAI	21
11.1	A CSALÁDOK TÁMOGATÁSA ANNAK ERŐSSÉGEIRE ÉPÍTVE ÉS A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE	21
11.2	EGÉSZSÉGVÉDELEM AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA	22
	LELKI EGÉSZSÉGVÉDELEM	22

MOZGÁSFEJLŐDÉS SEGÍTÉSE.....	22
LEVEGŐZÉS	23
FOGÁPOLÁS	23
11.3 A BÖLCSŐDE ORVOS PREVENTÍV TEVÉKENYSÉGE	23
11.4 AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE	23
11.5 A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE	23
12 A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI	24
12.1 .A CSALÁD RENDSZERSZEMLÉLETŰ MEGKÖZELÍTÉSE	24
12.2 A KORAGYERMEKKORI INTERVENCIÓS SZEMLÉLET BEFOGADÁSA	24
12.3 A CSALÁDI NEVELÉS ELSŐDLEGES TISZTELETE	24
12.4 A GYERMEKI SZEMÉLYISÉG TISZTELETÉNEK ELVE	24
12.5 A KISGYERMEKNEVELŐ SZEMÉLYISÉGÉNEK MEGHATÁROZÓ SZEREPE.....	25
12.6 A BIZTONSÁG ÉS A STABILITÁS MEGTEREMTÉSE	25
12.7 FOKOZATOSSÁG MEGVALÓSÍTÁSA.....	25
12.8 EGYÉNI BÁNÁSMÓD ÉRVÉNYESÍTÉSE	26
12.9 A GONDOZÁSI HELYZETEK KIEMELT JELENTŐSÉGE	26
12.10 A GYERMEKI KOMPETENCIAKÉSZTETÉS TÁMOGATÁSA	26
12.11 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK GONDOZÁSÁNAK, NEVELÉSÉNEK FŐBB ALAPELVEI	26
13 A BÖLCSŐDÉK MŰKÖDÉSI RENDJE	27
13.1 A GYERMEKCSOPORTOK SZERVEZÉSE	27
13.2 A GYERMEKEK NAPIRENDJE	28
14 ABÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI	28
14.1 GONDOZÁS	28
14.2 A GONDOZÁS SZERVEZÉSE.....	29
14.3 12.3. GONDOZÁSI MŰVELETEK	29
14.3.1 <i>Pelenkázás, bili, WC-használat.....</i>	29
14.3.2 <i>Testápolás</i>	29
14.3.3 <i>Étkezés</i>	30
14.3.4 <i>Pihenés, alvás biztosítása</i>	30
14.4 JÁTÉKTEVÉKENYSÉG	30
14.5 TANULÁS	31
14.6 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEK ESETÉN	31
15 KIEMELT SZAKMAI FELADATOK	32
15.1 A CSALÁDI NEVELÉS SEGÍTÉSE, KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL.....	32
15.1.1 <i>Nyitott napok</i>	32
15.1.2 <i>Szülői értekezletek</i>	32
15.1.3 <i>Családlátogatás</i>	33
15.1.4 <i>Szülővel történő fokozatos beszoktatás.....</i>	33
15.1.5 <i>Napi beszélgetések a szülővel</i>	33
15.1.6 <i>Szülőcsoportos beszélgetések</i>	33
15.1.7 <i>Egyéni beszélgetések</i>	34
15.1.8 <i>Üzenőfüzet</i>	34
15.1.9 <i>Szervezett közös programok</i>	34
15.2 A KOMPLEX MŰVÉSZETI, ESZTÉTIKAI NEVELÉS	34
15.2.1 <i>Ének-zenei nevelés</i>	34

15.2.2	Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, mese, báb).....	35
15.2.3	Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, stb.).....	35
15.2.4	Esztétiikus környezet biztosítása.....	35
15.3	KÖRNYEZETI NEVELÉS.....	36
16	AZ ÚJPESTI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYE RÉSZLEGEINEK BEMUTATÁSA.....	36
16.1	POZSONYI BÖLCSŐDE	36
16.2	ARADI BÖLCSŐDE.....	36
16.3	MUNKÁSOTTHON BÖLCSŐDE.....	37
16.4	LABDARÚGÓ BÖLCSŐDE	37
16.5	LEININGEN BÖLCSŐDE.....	37
16.6	RÓZSALIGET BÖLCSŐDE	38
16.7	LAKKOZÓ BÖLCSŐDE.....	38
16.8	HOMOKTÖVIS BÖLCSŐDE.....	38
16.9	HAJLÓ BÖLCSŐDE.....	39
16.10	ÚJPESTI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYÉNEK KÖZPONTJA	39
16.10.1	Bölcsődék Központi Előkészítő konyhája.....	39
17	INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK, EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA	41
17.1	EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ ÓVODÁKKAL.....	41
17.2	EGYÜTTMŰKÖDÉS A JELZŐRENDSZER TAGJAIVAL- GYERMEKVÉDELEM	41
17.3	EGYÜTTMŰKÖDÉS A KÉPZŐ INTÉZMÉNYEKSEL	41
17.4	KAPCSOLATTARTÁS A CIVILSZERVEZETEKSEL, MÁS INTÉZMÉNYEKSEL	42
17.4.1	Magyar Bölcsődék Egyesülete	42
17.4.2	Bölcsődei Alapítványok	42
17.4.3	Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete	42
17.4.4	Korai fejlesztő Központ.....	42
17.4.5	Cseriti Alapítvány	43
18	GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK.....	43
18.1	GYERMEKEGÉSZSÉGÜGYI TÖRZSLAP	43
18.2	1CSOPORTNAPLÓ	43
18.3	NAPI JELENTÉS KIMUTATÁS TAJ ALAPÚ KÖZPONTI NYILVÁNTARTÁS (KENYSZI)	43
18.4	SZEMÉLYI TÉRÍTÉSI DÍJAK NYILVÁNTARTÁSA.....	44
19	AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME.....	44
20	SZAKMAI PROGRAMUNK ALAPDOKUMENTUMAI	44
20.1	JOGSZABÁLYOK.....	44
20.2	SZAKMAI IRÁNYELVEK, MÓDSZERTANI LEVELEK	45
20.3	INTÉZMÉNYI SZABÁLYZATOK.....	45
SZMSZ,	45
20.4	SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEI	46
20.5	ZÁRSZÓ	47

Mottó:

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.”(Kodály Zoltán)

BEVEZETÉS

Az újpesti bölcsődei nevelés 85 éve kötelez bennünket arra, hogy megbecsüljük elődeink által megteremtett és fenntartott bölcsődei hálózatot.

Az Újpesti bölcsődék és az újpesti bölcsődei nevelés 1933-tól a mai napig óriási változásokon ment át, de a gyermekek iránti elkötelezettség, az őszinte érdeklődés, és az igénybevevő szülők megbecsülése, állandó jellemzője.

Mi - valamennyi újpesti bölcsődei kisgyermeknevelő, vezető és segítő dolgozó- mindent megteszünk azért, hogy az igénybevevők megelégedettségére végezzük hivatásunkat, úgy biztosítsuk a kisgyermek napközbeni alapellátását, hogy a Fenntartó Újpesti Önkormányzat legmagasabb szinten tehessen eleget ellátási kötelezettségének.

Hisszük, hogy Szakmai Programunk valamennyi működő bölcsődénk szakmai munkáját összefogja, egységes rendszert dolgoz ki, mely segíti a bölcsődei részlegek tevékenységét, lefekteti azokat az alapelveket, melyeket a munka során szem előtt kell tartani, és elérhető célokat fogalmaz meg.

Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy munkatársaink igényes, kiszámítható, jó körülmények között, kiegyensúlyozott munkahelyi légkörben tudjanak dolgozni valamennyi részlegünkben.

1 ELLÁTANDÓ TERÜLET TÖRTÉNETE, BEMUTATÁSA, AZ ELLÁTÁST IGÉNYBEVEVŐK CÉLCSOPORTJÁNAK JELLEMZŐI

*„A város nem pusztta együttélés kedvéért,
hanem az emberekhez méltó élet céljából alapítottott.”*

(Arisztotelész)

Újpest a Duna bal partján található, a pesti síkság része. A település története a XIX században kezdődött, amikor a Csekonics báróktól a területet megvásárolta a Károlyi család. Ez tekinthető Újpest modernkori településtörténete kezdetének. Újpest történetében fordulópontot jelentettek az 1830-as évek. A Károlyi birtokon ekkor kezdett a település kiépülni. A kézművesek, iparosok, kereskedők beáramlása megkezdődött a későbbi Újpest területére. A Löwy család és a Neuschloss család alapította meg Újpest iparát, mely sok évtizedre meghatározta a két alapágat: a bőripart és a fafeldolgozást. Károlyi István adta ki a település alapítólevelét.

Az Újpest elnevezés először 1841-ben olvasható. A hagyomány azt tartja, hogy Löwy Izsák volt a névadó jelezve a névvel, új pestet akarnak felépíteni ezen a területen.

1910-re az ország negyedik legnagyobb ipari városa lett. 1929-től megyejogú város. A második világháború után az ipargyorsan fejlődött. A város 1950. január elsején Nagy Budapest különálló része lett. Ezzel lezárult Újpest önálló település létének évszázados korszaka.

Az 1950-es év fordulatot hozott a város életében. A főváros közigazgatásához csatolták és ezzel megszűnt önállósága, várossrészé vált. Fejlődése, sorsa Budapest fejlesztésén belül történt. Megtartották gyárvárosi jellegét. Fejlesztették iparát, de átalakították a városkép arculatát is. Lakótelepek jöttek létre a régi temetők, szűk utcák és a földszintes házak helyén. Ezzel ugyan egységesebb körülményeket biztosítottak az élethez, de uniformizálták a várossrészt, nagy részben kicserélődött a lakosság. 1983-ban kezdetét vette Újpesten belül egy új várossrész kialakítása, Káposztásmegyeré. Káposztásmegyer várossrész építészetében humánusabb emberi környezet felé tett kísérletet az építés. A lakótelep tervezői a közösségi terek, hagyományos építési elemekre, kialakítására is törekedtek.

Az elmúlt 20 évben folyamatos fejlődés jellemezte a várossrészt. A lakótelepek szlömösödése mellett a kertvárosi részek hol lassúbb, hol gyorsabb növekedése, fejlődése figyelhető meg.

A ma, közel 100 000 lakosú Újpeste, a metró kapcsolja össze a főváros vérkeringésével. Élhetősége, mozgalmassága, ugyanakkor kiszámíthatósága miatt, a helyi lakosok szeretik a várossrészt, fejlődését magukénak érzik.

A világ első bölcsődéjét 1844-ben nyitották meg Párizsban. Hazánkban, Pesten 1852. április 21-én közel 162 évvel ezelőtt nyílt meg az első bölcsőde. A bölcsődefejlődés szükségszerű volt. Újpesten az első kisdédóvót, melyben három éven aluliak ellátását végezték 1933-ban alakították ki a Magyar Pamut Ipar gyáranak területén.

1948-1977 között sorra nyíltak meg a gyárak, üzemek mellett működő üzemi bölcsődék és a tanácsi (területi) bölcsődék is. 1989 évébe érte el a férőhelyek száma az 1300-at, a mindenkori legmagasabb ellátásiszámot.

Napjainkban 9 önkormányzati fenntartású bölcsőde működik, egyesített bölcsődék szervezeti formában. A bölcsődék Újpest városközpontban (Pozsonyi, Aradi, Munkásotthon, Rózsaliget), Újpest Megyer- kertvárosban (Labdarúgó, Leiningen) és Újpest Káposztásmegyeren (Lakkozó, Hajló, Homoktövis) találhatóak.

A bölcsődék elhelyezkedése az ellátást igénylők célcsoportját alig befolyásolja, mert a szülők a számukra legmegfelelőbb bölcsődét választhatják. A Városközpontban és Káposztásmegyeren leginkább a lakótelepekről kéri az ellátást, míg Megyer- kertváros bölcsődéiben többségében a családi házas övezetek érkeznek kisgyermekesek. A legtöbb család egy gyermeket nevel, közel tíz százalék a három vagy több gyermekes. A kétgyermekes családok száma a területenként és bölcsődénként más-más, többségében a legalacsonyabb számú. A szülők egy része egyedülálló.

Az ellátást igénybe vevők életkörülményei eltérő képet mutatnak. Találkozunk nagyon jó körülményekkel rendelkező, átlagos életszínvonalon, de nagyon nehéz szociális körülmények között élő családokkal is.

A bölcsődébe való felvételt a munkavilágába történő visszatérés, egzisztenciateremtés, a karrierépítés szándéka indokolja, de szociális indok, jogosultság is jellemzi.

A védőnői körzetében nyilvántartott 0-3 év közötti gyermekek száma 2013 évben összesen 2707 fő volt. Ebből 905 fő csecsemő, 12 hónapot betöltött 1802 fő.

Intézményünkben a 3 éven aluli újpesti gyermekek több mint 30 %-át tudjuk fogadni, ez közelíti a lakossági igényeket, és megfelel az európai unió elvárásainak.

2 AZ INTÉZMÉNY FELADATA, TEVÉKENYSÉGE

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében napközbeni ellátást nyújt a gyermekeknek: nevelést, gondozást, felügyeletet, étkeztetést. Segíti a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésen történő részvételét.

2.1 Intézmény alapfeladata

Intézményünk alapfeladata a gyermekek napközbeni ellátása (104030,) szociális és gyermekjóléti ellátás (bölcsődei ellátás). A 3 éven aluli, családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű nevelését, gondozását végezzük. Az alapellátás részeként a fogyatékkal élő, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását, nevelését-gondozását végezzük integrált formában valamennyi bölcsődei részlegben, de elsősorban a Lakkozó, a Leiningen bölcsődei részlegben

2.2 Alapellátás mellett működő, családi nevelést támogató szolgáltatások.

- Játzó csoport (játéktevékenységhez kötődő, családi nevelést segítő, illetve a szülő gyerek kapcsolatát erősítő szolgáltatás bölcsődés korú, bölcsődébe nem járó gyermekek számára. Lakkozó és a Homoktövis bölcsődében)
- Időszakos gyermekfelügyelet a szabad férőhelyeken (elsősorban a Homoktövis bölcsődében, de esetenként valamennyi bölcsődei részlegben)
- Csecsemő-szülő konzulens (szülők számára, nevelési és regulációs zavarok felismerésére és megoldására)

2.3 Az Intézmény helyi szintű szakma módszertani és továbbképzési feladata

Az Intézmény 2012-től bekapcsolódott a Kisgyermeknevelő képzés-oktatásba. Gyakorlóterületet, vizsgahelyet biztosít a kisgyermeknevelő képzésnek. A tevékenységet a 15/1998. évi (IV.30) rendelet alapján, megállapodási szerződések értelmében végezzük.

Az Intézményben az Intézményvezető irányításával 1 fő szaktanácsadó dolgozik. A tevékenység célja a jó minőségű bölcsődei ellátás kialakítása, megerősítése. Feladatkörében tartozik:

- Információgyűjtés, felmérés
- Szakmai munka elemzése, értékelése
- Szakmai ellenőrzés előkészítése
- Minőség fejlesztés, szakmai képességek, készségek fejlesztése
- Egyéni, csoportos konzultációk, tanácsadás
- Továbbképzések, tapasztalatcserék, szakmai rendezvények szervezése,
- Kutatások, publikációk követése, információk átadása, szakkönyvtár működtetése,
- Szakmai gyakorlatok szervezése, tereptanárok felkészítése

- Részvétel szakmai programokon, önképzés
- Szakmai érdekképviselet

2.4 Az Intézmény jogállása

Az Intézmény jogi személyiséggel rendelkező, gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerv. A gazdasági és pénzügyi feladatokat a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Gazdasági Intézménye (továbbiakban: GI) látja el. Az Intézmény részére az üzemeltetéssel, működtetéssel, beruházással és felújítással, valamint a belső kontroll rendszer részét képező belső ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat a Fenntartó által jóváhagyott „*Munkamegosztási megállapodásban*” foglaltak szerint a GI végzi el.

Az Intézmény vezetője a személyi juttatások előirányzata felett önállóan rendelkezik, míg valamennyi egyéb kiemelt előirányzat tekintetében keretgazdálkodást folytat. A személyi juttatásokkal és járulékaival való gazdálkodás szabályait a GI számviteli politikája tartalmazza, amely kötelező érvényű az Intézményre vonatkozóan.

A pénzügyi és gazdasági szabályzatokat a GI vezetője dolgozza ki az Intézményre vonatkozóan. Az Intézmény saját hatáskörében kidolgozott szabályzatai nem lehetnek ellentétesek a GI által kiadott szabályzatban foglaltakkal

A működés pénzügyi forrása:

- állami normatív támogatás
- a fenntartói támogatás, melyet a Fenntartó a mindenkor évi költségvetésben határoz meg.
- saját bevétel (gondozási díj, szolgáltatások térítési díja)
- egyéb források (pályázat) Az Intézmény működésére vonatkozó szabályokat a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

2.5 A szakmai program célja

A szakmai programmal célunk a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.

2.6 A szakmai program elérhetősége

Az Intézményi Szakmai Program minden bölcsődei részlegben és a Bölcsődék Központjában elérhető a szülők számára. A felvételt követő első szülői értekezleten a bölcsődevezető ismerteti a szülőkkel.

Az Intézményi Szakmai Program, valamint az ahhoz kapcsolódó, az adott bölcsődei részlegre vonatkozó Szakmai Program, az éves tevékenységek tervezete megtekinthető a részlegekben elhelyezett faliújságokon, a kialakított szülői váróban, irodában, és www.ujpestibolcsik.hu honlapon.

3 ÚJPESTI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYE SZERVEZETI EGYSÉGEI

A bölcsődék Újpest három területén helyezkednek el, városközpontban 4 telephely, Megyer-kertvárosban 2 telephely, míg Káposztásmegyeren 3 telephely biztosítja az ellátást.

Összesen 9 telephelyen, 818 férőhelyen 66 bölcsődei csoportban biztosítjuk az ellátást.

A bölcsődék, és két óvoda élelmezésének szervezését a Központi Előkészítő Konyha végzi. Valamennyi szervezeti egység szakmai és gazdasági irányítása a Bölcsődék Központjában történik.

Sorszám	Bölcsőde neve	Cím	férőhely	csoportok száma
1	Leiningen Bölcsőde	Leiningen u. 5.	<u>68</u>	<u>6</u>
2	Aradi Bölcsőde	Aradi u. 9.	<u>78</u>	<u>6</u>
3	Labdarúgó Bölcsőde	Labdarúgó u. 24.	<u>76</u>	<u>6</u>
4	Pozsonyi Bölcsőde	Pozsonyi ltp.	<u>72</u>	<u>6</u>
5	Homoktövis Bölcsőde	Homoktövis u.104.	<u>170</u>	<u>14</u>
6	Munkásotthon Bölcsőde	Munkásotthon u. 47.	<u>104</u>	<u>8</u>
7	Lakkozó Bölcsőde	Lakkozó u. 5.	<u>96</u>	<u>8</u>
8	Rózsaliget Bölcsőde	Rózsaliget köz 3.	<u>104</u>	<u>8</u>
9	Hajló Bölcsőde	Hajló u. 2-8.	<u>50</u>	<u>4</u>
		összesen:	<u>818</u>	<u>66</u>

4 KÜLDETÉSNYILATKOZAT

4.1 Pedagógiai hitvallásunk

A korai életkorban a családi minta a meghatározó. A bölcsődei nevelés ezt kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben kielégítettek legyenek. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési fikciójának pozitív segítségével. Az intézményi és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez. Munkánkban a pikleri szemlélet érvényesülésével, gondoskodás és a bátorító nevelés elvei a meghatározóak.

4.2 Gyermekképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező, személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának időszaka. Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb szokások, viselkedésminták alapjai.

A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás. A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg.

A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

4.3 Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára.

Ennek megfelelően az alapvető szakmai kompetenciák a következők:

Szakmai kompetenciák

- Hatékony kapcsolatok kiépítésének képessége
- A szakmai együttműködés, etikai szabályainak betartása
- A gyermek fejlődését meghatározó tényezők felismerésének képessége
- Átlagtól eltérő fejlődésmentű gyermekek ellátásának képessége
- Konfliktuskezelés
- Nevelési stílusok gyakorlatban történő alkalmazásának képessége

Személyes kompetenciák

- Állóképesség
- Döntéskéesség
- Elhivatottság, elkötelezettség
- Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság
- Fejlődőképesség, önfejlesztés
- Felelősségtudat, megbízhatóság

- Tolerancia

Társas kompetencia

- Közérthetőség, adekvát kommunikáció
- Konfliktuskezelő és megoldó készség
- Határozottság
- Segítőkézség
- Visszacsatolási készség

Módszer kompetenciák

- Kreativitás,
- Szervezőkézség
- Helyzetfelismerés
- Problémamegoldás

4.4 Bölcsőde-képünk

Bölcsődéink nyitottak a kisgyermekes családok számára. Törekvésünk, hogy minden kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan érezze magát bölcsődéinkben. Rugalmasan alkalmazkodunk a szülők igényeihez, munkaidejéhez, melyekkel bölcsődéink, családbarát szemléletét kívánjuk erősíteni. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integráltan tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, melyben figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat és az egyéni képességeket is. Esztétikus, fejlesztő, optimálisan ingergazdag, környezetet teremtünk. Célunk, hogy a bölcsődéink kisgyermeknevelő központokként működjenek, ahol a gyermekek gondos ellátása mellett- jelentős segítséget adhatunk a gyermeküket otthonnevelő családoknak is.

5 AZ INTÉZMÉNY MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Intézményünkben a minőségi munka alapkövetelmény. Ennek garanciája munkatársaink alapképzettsége, továbbképzése, szakmai fejlesztése és az önképzés.

Az ellátást és a szolgáltatás iránti igényt folyamatosan vizsgáljuk, mérjük. A mérések eredményeit beépítjük az intézmény további működésébe, folyamataiba.

Felelősséget érzünk a szülők tájékoztatásáért, azért, hogy partnereinkkel összhangban és azok megalégedtségére végezzük munkánkat.

A minőségfejlesztés részeként fontosnak tartjuk a szakmai fejlődést. A gyermekellátás színvonalának megtartását, növelését, az új kutatások eredményeinek megismerését, szakmai munkánkban való felhasználását, az egységes szakmai szemlélet kialakítását és annak megőrzését.

Kiemelt figyelmet fordítunk a családok, gyermekek reziliencia rizikófaktorainak felismerésére, a reziliens működéshez kapcsolódó készségek támogatására. A bölcsődéinkben alkalmazott támogató, megerősítő módszereink alkalmasak arra, hogy segítsük a sérülékeny gyermekeket és családokat nehézségeikkel való megküzdésben.

A szakmai program az Intézmény szakembereinek szoros együttműködésével valósul meg.

A bölcsődék vezetői rendszeresen ellenőrzik a szakmai munkát. Az Intézményvezető évente kétszer ellenőrzi a bölcsődék tevékenységét, az átfogó ellenőrzések két évente a munka minden területére kiterjednek.

A bölcsődevezetők vezetői megbízásuk 2. évének betöltését követően, a kisgyermeknevelők, szakdolgozók a gyakornoki idő lejártának hónapjában, és valamely címadományozás megelőzően munkavállaló minősítése megtörténik.

Minőségpolitikánk teszi lehetővé, hogy intézményünk hosszú távú céljai hatékonyan valósulhassanak meg.

A szakmai program tartalma, megvalósulása a szakmai megbeszélések és a továbbképzések egyik témaköre, ezzel megvalósulást is nyomon követjük.

5.1 Erősségeink

- bölcsődéink tárgyi feltételeinek megalapozottsága
- a személyi feltételek folyamatos biztosítása
- a minőségi kisgyermek ellátás
- az intézményvezető, a szaktanácsadó támogató, segítő, ellenőrző tevékenysége
- továbbképzések, közösség építő tevékenységek
- működő kapcsolatrendszereink családokkal és intézményekkel
- működő alapítványaink

5.2 Fejlesztést igénylő területek

- a bölcsődevezetők esetében a BA szintű képesítés megszerzése
- kisgyermeknevelők BA képzésben való részvétele
- szakdolgozóink anyagi megbecsülése
- kisgyermeknevelők attitűdjének változása, a felnőttekkel való társas készségeinek fejlesztése
- több bölcsőde épületének felújítása illetve egységek felújítása,
- a játszóudvarok, közlekedő utak felújítása, korszerűsítése,
- valamennyi bölcsődei pancsoló működővé tétele, felújítása,
- levegőn altatás megteremtése az Aradi, Hajló bölcsődében.

5.3 Szülői elégedettség mérése

A szülői elvárások megismerése fontos a családok igényeinek feltérképezésében, ezért a már a bölcsődébe kerülést előtt - kérdőív segítségével - kérünk információkat a szülőktől, családoktól ebben a témában. A szülői elégedettségről rendszeresen tájékozódunk az egyéni és a csoportos beszélgetések alkalmával.

A nevelési év végén minden bölcsődei telephelyen elégedettségi kérdőív kitöltésével véleményezik a szülők a bölcsődei ellátást. A feldolgozás, az elemzést követően a szülőket tájékoztatjuk a mérés eredményéről.

Az elégedettség mérését követően:

- értékeljük az Intézmény helyzetét,
- a rendelkezésre álló erőforrásokból a szükséges fejlesztéseket elvégezzük,
- kidolgozzuk a szakmai fejlesztés stratégiáját, változás irányát és annak részleteit,

- a szükséges, alátámasztott módszereket kezdeményezzük,
- elismerjük munkatársainkat.

5.4 Képzés, továbbképzés, az egyéni fejlődés biztosítása

Kiemelt feladatunknak tekintjük a kisgyermeknevelők szakmai tudásának bővítését. Ez a feladat az intézményben három pillérből épül fel. Egyrészt, a szakdolgozók kötelező továbbképzéseken vesznek részt, a hatályos jogszabályokban rögzített előírásoknak megfelelően, másrészt, szakdolgozóktól elvárás és igény is a tovább fejlődésre, továbbá a házi továbbképzések keretében is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával.

Kisgyermeknevelői klubbot működtetünk, melynek keretében szakmai előadásokat, műhely tanácskozást szervezünk.

Az élelmezési szakembereink rendszeres szakmai találkozásokon osszák meg tapasztalataikat, szakmai ismereteiket. A találkozások lehetővé teszik a módszerek, eljárások egyeztetését. Lehetőséget biztosítunk továbbtanulásra, szakmai fejlődésre.

A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk. Valamint a Bölcsődei dajkaképzésben minden érintett dolgozót beiskolázzunk.

6 AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A 15/1998 évi NM rendelet értelmében az Újpesti bölcsődékbe a gyermek 20 hetes kortól, harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, vagy annak az évnek augusztus 31-ig amelyben a harmadik életévét, sajátos igényű gyermek az ötödik életévét betölti, vagy annak az évnek a december 31-ig, amelyben a gyermek a harmadik életévét, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévét betölti, vagy annak az évnek december 31-éig, amelyben a gyermek szeptember 1 és december 31 között tölti be a harmadik életévét, ha a szülő vállalja, hogy gyermeke ellátást a nevelési év végéig a bölcsődében betölti az ellátást bölcsődéink biztosítják a gyermek felvehető.

A bölcsődei ellátás megszűnése a 15/1998.(IV.30) NM rendelet értelmében, annak részletei szerint történik.

Ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján nem óvodaérett, óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, a gyermek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig bölcsődei ellátásban részesülhet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára a 6. életév betöltéséig, nevelést, gondozást a bölcsődéink biztosítják. Nevelőink a gyermekek fejlesztésének megszervezését segítik.

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye bölcsődeibe azok a gyermekek vehetők fel, akik újpesti lakcímmel rendelkeznek Újpesti közigazgatási területre, és életvitelszerűen Újpesten tartózkodnak. A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik valamennyi bölcsődében. A települési Önkormányzat által fenntartott bölcsőde a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 15%-ig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási

hellyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye minden évben közzé teszi a bölcsődei felvétel módját, a felvételi kérelmek benyújtási határidejét, a felvétel rendjét a bölcsődék honlapján, www.ujpestibolcsik.hu

A felvételi kérelmek benyújtására minden év május hónapban, meghatározott időben, május 31-ig kerül sor az Újpesti Bölcsődék Intézménye Központjában. Körzetesítés nincs, így a szülő abba a bölcsődébe kérheti az ellátást, amelyiket a legmegfelelőbbnek tartja. Ebben az időszakban azon szülők gyermekeinek beiratkozását várjuk, akik az adott nevelési évben szeptembertől októberig szeretnék megkezdeni a beszoktatást.

Nevelési év közben a megüresedett férőhelyekre folyamatosan várjuk a családok jelentkezését. Év közben történő igénylés esetén, két hónappal a bölcsődei ellátás tervezett megkezdése előtt van lehetőség a felvételi kérelem benyújtására. A kérelmek leadása félfogadási időben történik.

Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélte időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően,- ha még igényli, az ellátást- újra be kell íratni a gyermeket. Ebben az esetben nem biztos, hogy abban a bölcsődei telephelyen tudjuk elhelyezni, ahová a szülő szeretné.

A bölcsődei felvételek további részleteiről a Bölcsődék Intézménye Felvételi Szabályzata rendelkezik.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézményvezető (bölcsődevezető) megállapodást köt a szülővel, a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről.

7 HUMÁNERŐFORRÁS

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye 9 bölcsődéjében a bölcsődevezetők irányításával történik a kisgyermekellátás.

Az engedélyezett dolgozói létszám:	260	fő
Ebből szakmai létszám:		
Kisgyermeknevelő	163	fő
Bölcsődei dajka	34	fő
Segítő létszám:	63	fő

A gyermekek nevelését- gondozását 163 fő kisgyermeknevelő végzi. 7 fő rendelkezik a szakterületen figyelembe vehető főiskolai, egyetemi diplomával (kisgyermeknevelő, szociálpedagógus, tanár, óvodapedagógus)

Az Intézmény minden dolgozója rendelkezik a munkaköréhez előírt képesítéssel. A 15/1998.évi NM rendelet értelmében Intézményünk 6 fő gyermek szakorvost bíz meg a bölcsőde orvosi feladatok ellátásával. A munkavédelem és tűzvédelem biztonságát szakirányú engedéllyel rendelkező vállalkozás biztosítja megállapodásunk értelmében.

8 A BÖLCSŐDEI ELLÁTÁS TÁRGYI FELTÉTELEI

Tárgyi feltételeink a szakmai követelményeknek megfelelően, megalapozottan és folyamatosan alakítottuk ki. A gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal,

gondozási eszközökkel, korszerű játékokkal rendelkezünk. A szabadban mozgást, játékot és életet lehetővé tevő, biztonságos környezet biztosítására törekszünk, annak érdekében, hogy gyermekeink nevelése a leghatékosabb tárgyi környezetben valósulhasson meg. Az eszközöket rendszeresen áttekintjük, ellenőrizzük. Pótlásuk és korszerűsítésük folyamatos annak érdekében, hogy a gyermekeket a legkorszerűbb és legesztétikusabb környezet vegye körül.

8.1 Csoportszobák

Az alapterület megfelel a férőhelyszámnak. A bútorzat minden bölcsődében egységes, többségében korszerű gyermekbútorok vannak. Egyediséget képvisel a bölcsődék beépített bútorai. Célszerű kiegészítő bútorok beszerzésével teljes a csoportok berendezése. A bútorok megfelelő elhelyezésével alakítjuk ki az elkülönített, nyugodt játszóhelyeket. Többségében elegendő hely van a nagymozgásos tevékenységekhez és a csendes játékokhoz. A csecsemők, a járnai tanuló gyermekeknek biztonságos hempergő vagy elkerített szobasarak biztosított.

A puhaságot ülőpárnákkal, játszópárnákkal, kuckóval, mesesarokkal nyújtjuk. A gyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor. A nyugodt alváshoz saját ágyat, jellel ellátott ágyneműt, állandó ágyazási helyet biztosítunk gyermekeinknek. A kisgyermeknevelők ülőhelyét úgy helyezzük el, hogy mindig beláthassák a gyermekcsoportot.

8.2 Fürdőszobák

A gondozáshoz használt terület biztonságosan megközelíthető. Célszerű, tágas, megfelelően elhelyezett eszközök (pelenkázó asztal, öltöztető pad, törülköző, és fésűtartó, egészalakos tükrök, fertőtlenítő eszközök, stb.) segítik a gondozás folyamatosságát. A gyermekvéde és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló tevékenységhez, a helyes szokások kialakításához. A szájbéltetéshez, fogmosáshoz a feltételeket szülők és a bölcsődék biztosítják. A gyermekek saját pelenkáit, ruházatait jellel látjuk el, és jellel ellátott előkészítő polcon, szekrényben, pólyázó asztalban tároljuk. A gyermekek személyes tárgyainak megkülönböztetésére is színes esztétikus jeleket használunk. Az egyes bölcsődék építészeti adottságait figyelembe véve, különös gondot fordítunk a fürdőszobák berendezésére, átalakítására, és felújítására, hiszen ez fontos helyszíne a kisgyermeknevelő és gyermek közötti kapcsolat elmélyítésének.

8.3 Gyermeköltözők

A gyermekek otthoni és a váltóruháinak jellel ellátott bölcsődei öltözőszekrényeket biztosítunk. Öltöztető pad, pelenkázó asztal, szék, gyermekheverők a gyermeköltöző berendezése. A szülők számára biztosítjuk a várakozáshoz a feltételeket. A faliújságokon helyezzük el a neveléssel, gondozással kapcsolatos aktuális tájékoztatásokat, egyéb szükséges, célzott vagy szakmai információkat, melyek egyensúlyára törekszünk.

8.4 A helyiségek díszítése

A vizuális ingerek egyensúlyára, az esztétikus inger gazdag környezet kialakítására törekszünk. Az évszakoknak, ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. A díszítések kivitelezésénél korszerű, tartós és biztonságos anyagokat használunk. Gyermekmagasságban helyezzük el a képeket, fotókat. A gyermekek által készített síkbeli és háromdimenziós alkotásokat a gyerekek számára látható, megérintható magasságba tesszük. A képeket biztonságos megoldással rögzítjük, védjük.

8.5 Textíliák

A gyermekek a szülő döntése értelmében elsősorban saját, vagy bölcsődei ruházatban tartózkodnak a bölcsődében. A váltóruhát ennek értelmébe a szülő vagy a bölcsőde biztosítja. Az egyszer használatos pelenkáról minden esetben a szülők gondoskodnak, a bölcsőde által biztosított textil pelenkát a székletes gyermekek gondozásakor használunk. Az alapvető textíliákról, azok tisztításáról, pótlásáról a bölcsőde gondoskodik.(törülköző, ágynemű, előke, abrosz, fürdőlepedő, stb.) Az előírásoknak megfelelően, gondosan mossuk, fertőtlenítjük a textíliákat. A gyermekek személyes használati tárgyait jellel látjuk el.

8.6 Játzóudvarok

Játzóhelyeket alakítunk ki csoportonként, és tevékenységenként. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a beépített és a mobil játék eszközökkel. A szabványoknak megfelelő homokozókban évente tisztított minőségi homokot szállítatunk. Nyáron pancsolással tesszük élvezetessé, és sokszor elviselhetővé a kánikulai napokat. A szabadlevegőn altatás a bölcsődék többségében folyamatosan szervezhető, fedett teraszok, fektető ágyak, és valamennyi egyéb feltételek biztosítottak.

8.7 Sósobák

Alapítványok támogatásával öt bölcsődében alakítottunk ki sósobát a prevenció részeként, a gyermekek egészségének megőrzése érdekében működtetjük. A Munkásotthon bölcsődében, és a Pozsonyi bölcsődében Somadrin típusú, a Homoktövis bölcsődében, valamint a Rózsáliget bölcsődében Himalája típusú só-játzószoba, Labdarúgó bölcsődében Himalája típusú só-játzószoba só-homokozóval működik. A szülőket írásban nyilatkoztatjuk a sósoba használatáról. Szervezett formában, alcsoportonként hetente 2-3 alkalommal 25-30 percet tartózkodnak a gyermekek és kisgyermeknevelők a helyiségben. A só-szobában játékokra és a tízórai elfogyasztására is van lehetőségük.

8.8 Játékkészlet

A játék készlet összeállításánál figyelembe vesszük a pedagógiai és az egészségügyi szempontokat, a gyermekcsoport életkori összetételét, létszámát. Fontosnak tartjuk, hogy biztonságos környezetben, jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokkal, eszközökkel játszhasanak a gyermekeink. A játékválasztásnál lényegesnek tartjuk, hogy az eszköz ösztönözze próbálkozásait, fenntartsa az érdeklődésüket és változatos tevékenységre legyen alkalmas.

Biztosítjuk az anyag, a funkció szerinti változatos, nemeként (fiú-lány) játékokat. Törekszünk arra, hogy a természetes anyagú, színű eszközök, játékok aránya növekedjen, tárolásukat is természetes anyagból készült kosarakban igyekszünk tárolni. Funkciók szerint csoportosítva, és a gyermekmagasságában helyezük el.

Változatos eszközöket kínálunk minden tevékenységformához.(manipuláció, konstruálás, utánpótlás, nagymozgás, szerepjáték, stb.). A nagycsoportokba babakonyhát, fodrászsarkot, boltot rendezünk be. A nemi szerepek kialakulását erősítjük fiús, lányos játékokkal. Hangszerekkel, bábokkal bővítjük a játék készletet. A kognitív képességek fejlesztéséhez különböző logikai játékokat ajánlunk (kirakók, dominók, puzzlék). Minimum négy különböző építőjáték van a csoportokban, elhelyezésénél ügyelünk arra, hogy elegendő védett hely álljon a rendelkezésre az építéshez.

Minden korcsoportban vannak ismeretet adó, mesélhető képeskönyvek az aktuális évszaknak, ünnepnek megfelelően. Az alkotó tevékenységhez állandóan biztosítunk rajzpapírt, zsírkrétát, minőségi irónt, festéket, gyurmát. Könnyen kezelhető, biztonságos, egészségre ártalmatlan házilag készített só-liszt és főzött gyurmát használunk. A készletet különféle természetes anyagokkal, terményekkel egészítjük ki. Van lehetőség a csoportszobákban homokozásra, vizezésre is.

Mozgásfejlesztő játékok is vannak a szobákban.(kisautók, gurulók, mászó kockák, alagutak, stb.) Egyes eszközök csak állandó felügyelet mellett használhatók. Ezeket magas, zárt helyen tároljuk. Az otthoni játékokat, átmeneti tárgyakat a gyermekek behozhatják a bölcsődei csoportokba, igényük szerint elővehetik.

A játékokat rendszeresen, szervezeten tisztítjuk, fertőtlenítjük. A készletet évente bővítjük és fejlesztjük. Kiemelkedő figyelemmel tervezzük a fejlesztő játékok beszerzését.

9 GYERMEK ÉLELMEZÉS

A közétkeztetés feladata, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. 50. §-nak (3) bekezdése előírja, hogy „A közétkeztetésben –különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségi és tápértékű étkezést kell biztosítani.”

A gyermekek élelmezésében kiemelt figyelmet fordítunk az egészséges táplálkozási szokások kialakítására. Lényeges a jó minőségű alapanyagokból előállított, korszerű konyhatechnikai eljárásokkal elkészített minőségi étrend összeállítása. A bölcsődés korosztály számára döntő jelentőségű, az életkoruknak megfelelő tápanyagbevitel, ezért az étlap megtervezése és kivitelezésekor a 37/2014. EMMI rendelet maradéktalan betartására törekszünk.

Feladatunknak tartjuk, hogy a kisgyermeket a fokozatosság elvére építetten, megismertessük a változatos új ízekkel. Így kialakítható az igényük a korszerű táplálkozásra és megelőzhető az ételérzékenység.

A Bölcsődék Intézménye telephelyei előkészítő-és befejező konyhái a HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) előírásainak megfelelően működnek.

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményéhez összesen 9 bölcsődéjében működő befejező tálaló konyha tartozik és a Bölcsődék Előkészítő Konyhája. A Bölcsődék Előkészítő Konyhája biztosítja a befejező konyhák számára az ételkészítéshez szükséges nyersanyagokat. Az Előkészítő Konyhában főzés nincs, kizárólag nyersanyag előkészítésre lett kialakítva. Maximális adagszám: 1400

Erre a rendszerre jellemző, hogy központosítva végzik a beszerzést, raktározás, előkészítés műveleteit. És az étkeztetés helyszínére szállítva az előkészített nyersanyagokat a befejező főzőkonyhán elkészítik, megfőzik és tálalják az elkészült ételféleségeket.

A befejező konyhák készítik el naponta a bölcsődés gyermekek négyzseri,(reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna) és a bölcsődei dolgozók kétszseri (reggeli ebéd) étkeztetését.

Ezen kívül, Újpesti Önkormányzat által üzemeltetett két (a Pozsonyi utcai, és az Aradi utcai) bölcsődével közös épületben lévő, napközi otthonos Óvoda intézményébe beíratott óvodáskorú gyermekek napi három alkalommal (reggeli, ebéd, uzsonna) és az óvodai közalkalmazottak számára (ebéd) is történik ételkészítés.

A gyermekek életkorának és egyéni fejlettségének megfelelő étkezést, szakorvosi javaslat alapján- diétás étrendet biztosítunk valamennyi telephelyen. Az étrendet a korszerű

táplálkozási elvek és konyhatechnológiai eljárások figyelembe vételével szakképzett ételmezésvezető, gyermekorvos és dietetikus tervezi és állítja össze.

Az élelmi anyagok beszerzésének biztonságát szállítói szerződések biztosítják.

Kiemelten fontosnak tartjuk a jó minőségű gyermekételmezést, ezért rendszeresen mindenre kiterjedő ellenőrzéssel kísérjük figyelemmel annak megvalósulását.

A gyermekek heti étrendjéről a szülőket rendszeresen előre tájékoztatjuk.

Az ételmezés, az étkeztetés szabályait az Ételmezési Szabályzat tartalmazza.

10 NEVELÉS-GONDOZÁS A BÖLCSŐDÉBEN

A nevelés céltudatos, tervszerű érték közvetítő folyamat melysorán ismereteket, szokásokat, hagyományokat, normákat, viselkedésformákat sajátít el a gyermek. Az érték elsajátítás folyamatában az érzelmeknek meghatározó szerepe van a 3 éven aluli korosztályban, ezért átélhető, megtapasztalható élményeket kell közvetíteni. A nevelés bipoláris, a gyermek is aktív résztvevője. A bölcsődei szakemberek a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve, a szülővel együttműködve alakítják ki a nevelés folyamatát.

10.1 A bölcsődei nevelés- gondozás célja

A pszicho-szociálisan érett, önálló, harmonikus személyiség megalapozása. Az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi beilleszkedés elősegítése. A bölcsőde a családok és a gyermekek számára az első közösség, melyben a szakképzett kisgyermek pedagógusok a koragyermekkorai intervencióval is támogatják a szülőket, családokat életminőségük javításában és szülői szerepükben.

A bölcsődei nevelésben az a célunk, hogy a bölcsődés kor végére az alábbiak jellemezzék az egészséges gyermekeket:

- Főtevékenysége a játék, aktív, tevékeny, szereti, amit csinál
- Képes kötődni, érzi, hogy szeretik, a közösséghez tartozik, családjának, társainak örül, a felnőtt-gyerek kapcsolaton túl, a gyerek-gyerek kapcsolatokban is biztonságban, jól érzi magát, szívesen játszik társaival.
- Kialakult én-tudata, én-képe pozitív,
- Nyitott, érdeklődő, kíváncsi. Örömmel vesz részt új tevékenységekben,
- Több területen önálló, élvezzi önállóságát, a gyakorlást, kisebb segítséget igényel,
- Jól tájékozódik a környezetében, ismeri napirend eseményeit, a szokásokat. elfogadja a csoportban kialakított szabályokat, alkalmazkodás nem jelent számára megterhelést. Tudomásul veszi, hogy nem teheti mindig azt, amit akar.
- Képes a konfliktusokat, negatív érzéseket önállóan, vagy felnőtt segítségével feldolgozni,
- Mozgása összerendezett, változatos mozgásformákat használ. Érzékeli teste térbe való elhelyezkedését, mozdulatai hatását. Képes kifejezni magát, szabadon megnyilatkozik különböző területeken. Szavakkal fejezi ki szükségleteit,
- Elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot a felnőttekkel és a gyerekekkel,
- Szobatiszta, legtöbbször „ágytiszta”. Büszke arra, hogy nem használ pelenkát,
- Együttműködik a felnőttekkel, szívesen segít, kisebb feladatokat teljesít.

- A gyermekek egészséges fejlődés esetén is jelentős egyéni különbségeket mutatnak. Az intézmények a család, bölcsőde és óvoda együttműködése fontos a gyermek zavartalan fejlődése és az óvodai adaptáció érdekében.

Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában az a célunk, hogy

- a szociális tanulást elősegítsük,
- korai felismeréssel (prevenció), megelőzni újabb tünetek kialakulását,
- elősegíteni a gyermek fejlődését, sikeres integrációt,
- egy jobb életminőség megteremtése,
- a sérült gyermeknek az épek közösségébe lehető legtökéletesebb beillesztése,
- a Szakszolgálattal együttműködve, a csoporton belül az egyénre szabott tevékenységgel a speciális fejlődés elősegítése,
- megfelelő kimenet biztosítása a gyermek számára a napi rendszerességi intézményes ellátás felé

10.2 A bölcsődei nevelés-gondozás feladata, tartalma, módja

A családban nevelkedő gyermekek napközbeni ellátása, a testi, lelki, szociális szükségletek kielégítése, a harmonikus fejlődés elősegítése a gyermekek feltétel nélküli elfogadásával, fizikai-, és érzelmi biztonságának, jólétének megteremtésével, kompetenciájának figyelembe vételével, játéktevékenység és egyéb tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával, viselkedés minták nyújtásával.

A hátrányos helyzetű, szegény, periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányok és következményeik enyhítése, ellensúlyozása. A sajátos nevelési igényű gyermekek gondozásba épített fejlődéssegítése.

A kisebbséghez tartozó gyermekek esetében nemzeti/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitás tudat kialakulásának elősegítése. Egyenlő esélyekhez juttatás, társadalmi beilleszkedés elősegítése.

A kisgyermeknevelés legfontosabb feladata, hogy azt tanulja, tapasztalja meg a gyermek, hogy szeretik, hogy fontos és értékes, és bízhat a felnőttekben.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy minden helyzetben, döntően indirekt nevelési módszerek alkalmazásával támogassa a gyermek személyiségfejlődését.

A nevelés beépül a gyermek játékába és a napi eseményekbe, interakciós helyzetekbe. Az egyes nevelési területek nem elkülöníthetők, átszövik a mindennapokat.

- Szociális fejlődés – Szocializációt támogató területek, közösségi szabályok beépítése.
- Önállóság – Az önellátás legalapvetőbb készségei és a szokások kialakítása a gyermek fejlődéséhez igazodva.
- Testi fejlődés elősegítése – A testi fejlődés nyomon követése, értékelése. A szervezet ellenálló képességének és az immunrendszer erősödéséhez szükséges feltételek kialakítása és biztosítása.
- Információ, ismeret közvetítés - Az értelmi fejlődés elősegítése mellett fontos, (a gyermek fejlődési szintjén) hogy a kisgyermeknevelő verbalizálja a gyermekkel és a körülötte zajló történéseket. Ez segíti, hogy a gyermek a mindennapi tevékenységekben eligazodjon, és anticipálni tudja a várható eseményeket.
- Esztétikai nevelés – Az esztétikai élmények nyújtása fontos feladat, hiszen ennek révén ismeri meg a szép és értékes dolgok fogalmát. Ilyen élményeket nyújtanak

például a vers, mese mondóka, alkotó tevékenység. Tárgyi vonatkozásban a csoportszoba berendezése, díszítése, rendezettsége és tisztasága.

- Társas kapcsolat, viselkedési normák – A bölcsődei csoportban a gyermekeknek alkalmuk nyílik a közösségben élés megtapasztalására. A kisgyermeknevelő feladata, hogy megismertesse és elfogadtassa a gyermekekkel a társas viselkedés szabályait. Törekedjen arra, hogy probléma megoldási mintákat nyújtson.
- Nagy és finommozgások - A szakember feladata a gyermek korának, fejlettségének megfelelő a mozgásfejlesztő eszközök biztosítása. Olyan biztonságos hely kialakítása, amelyben a gyermek, készletét érez új és új mozgásformák kipróbálására, és elegendő ideje van az elsajátított mozgásformák gyakorlására.
- Beszédfejlődés – Alapvető feltétele a beszélő környezet. A kisgyermeknevelő feladata, hogy kommunikációja, közlései mindig igazodjon a gyermek fejlettségéhez. A sokszínű tevékenységek, az együttes élmények elősegítik a beszédfejlődést, a kisgyermeknevelő őszinte érdeklődése, választ váró magatartása motiváció a gyermek számára.
- Érzelmi fejlődés – A bölcsődés kisgyermek érzelmi lény. Az érzelmek sokszínűségének kifejlődéséhez fontos, hogy a kisgyermeknevelő a kisgyermek érzelmeit visszatükrözze, így alakul ki az érzelmek belső reprezentációja. A bölcsődei szakember viselkedési minták nyújtásával segíti, hogy a gyermek elsajátítsa a kimutatási szabályok alapjait.
- Énfejlődés, éntudat kialakulása – A kisgyermeknevelő a nevelési módszereivel és eszközeivel, a feltételek, megteremtésével támogatja a testséma kialakulását, az én strukturálódását.

11 NEVELÉS FŐ FELADATAI

A bölcsődei gondozás-nevelés alapvető feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátása, a testi és pszichés szükségletek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése érdekében.

11.1 A családok támogatása annak erősségeire építve és a szülői kompetencia fejlesztése

Mivel a bölcsőde a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, ezért jelentős szerepet tölthet be a szülői kompetencia fejlesztésében. Ezt a család erősségeinek megismerésével, támogatásával és a pozitívumok kiemelésével igyekszünk megvalósítani.

A család és a bölcsődei nevelés összehangolása során kiemelt feladatunk az egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat kialakítása. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

Ennek érdekében rendszeresen szervezünk - napi találkozásokon, beszélgetéseken túl – olyan lehetőségeket, amelyben mód van problémák feltárására, megbeszélésére (pl: nyílt napok

szülőcsoportos beszélgetések, egyéni tanácsadás, fogadó órák). A kisgyermeknevelő ennek ismeretében képes támogatni a családokat saját erőforrásaival, vagy más intézmény illetve szakember bevonását javasolhatja.

Akik nem vesznek igénybe napközbeni ellátást nyitott napokon van lehetőségük arra, hogy megismerkedjenek a bölcsődei ellátás tartalmával. Ezeken az alkalmakon szülők megoszthatják másokkal és a kisgyermeknevelőkkel a nevelési problémáikat, tanácsot, segítséget kérjenek, ötleteket adhatnak egymásnak is.

11.2 Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása

A gyermekek testi-, lelki egészségének megőrzése, az egészséges életmód, a helyes szokások, viselkedés módok megalapozása a bölcsődei egészségvédelem célja. Személyes példamutatásra építve derűs, elfogadó légkörben naponta biztosítjuk a folyamatos játékot, az elegendő szabadlevegőn tartózkodást, a gyermekek fejlettségének, állapotának megfelelő étrendet, a fejlődéséhez szükséges élelmi anyagokat.

Lelki egészségvédelem

A lelki egészség szempontjából döntő jelentőségűek az első években szerzett benyomások. Az adaptáció és az azt követő időszak érzelmi jelei többnyire láthatóak, de az sem ritka, hogy a gyermek belső feszültségekkel küzd.

A kisgyermeket körül vevő bölcsődei szakemberek a gyermek viselkedését folyamatosan figyelemmel kísérik, annak érdekében, hogy felismerjék a lelki problémákat, a stressz jeleit és segítik ezek feldolgozását. Mindent megteszünk azért, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, és elfogadja az új környezetét.

Figyelünk a mentálhigiénés változásokra, tünetekre és kompetencia határainkon belül kezeljük ezeket. A segítő szemléletű, személyközpontú kisgyermeknevelők hozzájárulnak a gyermekek lelki egészségének megtartásához.

Sikerélményekhez juttatjuk a gyermekeket, megerősítjük a helyes viselkedést, Figyelmet fordítunk az agresszió megelőzésére, a játék segítségével oldjuk a feszültségeket. A szeretetteljes légkör, a rendszeresség, a következetesség biztonságérzetet ad. A gyermekek kedvenc játékukat, átmeneti tárgyat behozhatnak, ami vigaszhoz nyújt és folytonosságot a családi otthon iránti igényben.

Mozgásfejlődés segítése

A gyermek legtermészetesebb megnyilvánulása a mozgás. Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki az alapvető mozgásformák. A gyermekek mozgásigénye nagy, az egészséges gyermek szívesen és örömmel mozog. A mozgásigény kielégítését a szabad játék, mozgás biztosításával, a szabadban, a szobában történő tevékenységekkel, mozgáskezdemenyvezéssel segítjük.

A környezetet balesetmentessé tesszük, a veszélyhelyzeteket igyekszünk kiküszöbölni. Olyan körülményeket teremtünk, amelyek fokozzák a mozgáskedvet, változatos mozgásformákra adnak lehetőséget. Elegendő időt, megfelelő helyet, eszközöket biztosítunk a mozgáshoz a csoportokban és az udvarokon. A csecsemőknek védett, elegendő térrel rendelkező helyett biztosítunk (hempergő, elkerített szobasarok).

A gyerekek állandó felügyelet mellett, szabadon, egyéni fejlettségüknek, állapotuknak, belső aktivitásuknak megfelelően gyakorolhatják a nagymozgásokat, finom mozgásokat. A mozgás

pozitívan hat az idegrendszerre, a növekedésre, az egészség fenntartására, a betegségek megelőzésére. De segíti az én-tudat fejlődését és az alkalmazkodást.

Levegőzés

Minden évszakban biztosítjuk a szabadban, a friss levegőn tartózkodást, kinti játékot, mozgást. A szabadban altatást biztosítunk valamennyi egészséges kisgyermeknek, amennyiben azt az időjárás lehetővé teszi. A gyermek szabadban altatásról a szülőt nyilatkoztatjuk.

Fogápolás

A fogszuvasodás megelőzése érdekében fontosnak tartjuk a fogápolás, a helyes szájbéltetés, a fogmosási technika megismertetését, elsajátítását a bölcsődés korban. Célunk az egészséges fogfejlődés fenntartása, a fogazat védelme, a fogmosás igényének kialakítása. A zárt fogsorú gyermekek fogkefét és fogkrémet használnak. A rágás érdekében rendszeresen adunk nyers kerti veteményeket, gyümölcsöket. A gyermekek fogazatát évente fogszakorvos ellenőrzi, aki konzultál a kisgyermeknevelőkkel és a szülőkkel is.

Sószoba használat

A tapasztalatok bizonyítják, hogy a párologó sóoldat hatására csökken a légúti megbetegedések száma, a már kialakult megbetegedés enyhébb lefolyású, erősíti az immunrendszert. Antiallergén hatású. Só-szobával rendelkező telephelyeinken a gyermekek heti 2-3 alkalommal tartózkodnak a helyiségben.

11.3 A bölcsőde orvos preventív tevékenysége

A bölcsőde orvosa a beszoktatást követően, majd később legalább évente rendszeres részletes orvosi vizsgálatot végez. A vizsgálatot dokumentálja a Bölcsődei Gyermekek egészségügyi Törzslapon. A tapasztalatokat megbeszéli a kisgyermeknevelővel, a szülővel, szükség esetén a gyermek házi orvosával. Szakorvost ajánl, kezdeményez. Egészségügyi továbbképzést, ismeretterjesztő előadásokat tart a bölcsődei dolgozóknak, szülőknek.

11.4 Az érzelmi és társas kompetencia fejlesztése

A kisgyermeknevelőink magatartását a hitelesség és az érzelmi elérhetőség jellemzi, mellyel modellként szolgál a csoportba járó gyermekeknek. A szakemberek világosan, érthetően megfogalmazzák az elvárásokat, a határokat és az együttélés szabályait Támogatjuk az együttes élmény megélését, az aktivitási és kreativitási igényüket.

A gyermek számára a bölcsődébe kerülés lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására, az énérvényesítés, a tolerancia és az empátia gyakorlására, a kommunikációs készségek fejlődésére.

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére is.

11.5 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet tudatos kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a

szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

12 A BÖLCSÖDEI NEVELÉS - GONDOZÁS ALAPELVEI

12.1 .A család rendszerszemléletű megközelítése

A bölcsődéink a családi nevelés értékeit tiszteletben tartva, lehetőség szerint azt erősítve, vesznek részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Ennek lényeges eleme, hogy a folyamatos szoros kapcsolattartás révén képet kapjunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Törekszünk a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására, az erősségek hangsúlyozására. Igyekszünk, minél több lehetőséget biztosítani arra, hogy a családok igényeihez igazodva legyen alkalom a kisgyermeknevelő-szülő közötti kommunikációra a bizalom kiépítése érdekében.

12.2 A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődéink személyi és tárgyi feltételeit tekintve alkalmasak a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. A nálunk dolgozó kisgyermeknevelőtől elvárás, hogy az esetlegesen felmerülő atipikus fejlődésmentet (lemaradások, megtorpanások, kiemelkedő fejlődés) felismerje és jelezze.

Az újpesti bölcsődék képesek arra, hogy a gyermekeknél a családoknál támogassák az egészséges személyiségfejlődést, valamint a reziliens működést (pl: kortárskapcsolatok kialakítása, empátia fejlesztése, pozitív megküzdési képesség, önszabályozás, problémamegoldás, énhatékonyság fejlesztése).

12.3 A családi nevelés elsődleges tisztelete

Tiszteletben tartjuk, hogy a kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. Ennek érdekében lehetővé tesszük a szülők számára a tevékeny bekapcsolódást a bölcsőde életébe, így megismerhetjük a családi nevelés értékeit, hagyományait, szokásait. Ez lehetővé teszi, hogy ezek egy részét áttemeljük, beépítsük a kisgyermek bölcsődei életébe. Ugyanakkor lényeges számunkra kompetenciahatárok tiszteletben tartása.

12.4 A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A kisgyermek egyedi, individuum, fejlődő személyiség. A bölcsődei nevelés-gondozás értékközvetítő és értékteremtő folyamat, amelyben a személyiség kibontakoztatására, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődését célozzuk meg, a fejlődő személyiség jogainak tiszteletben tartásával. A nálunk ellátott - egészséges és sajátos nevelési igényű - gyermekeket az egyéni szükségletek figyelembe vételével különleges védelem és bánásmód illeti meg.

Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, fizikai, mentális képességek különbözősége iránti tolerancia kialakítására.

12.5 A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra.

A nevelés-gondozás eredményessége érdekében, a kisgyermeknevelők a személyiségek különbözőségei tiszteletben tartásával az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében nézeteiket egymással egyeztetik, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

Alapvető elvárásunk a kisgyermeknevelőkkel szemben, hogy

- a gyermekek elfogadásában, kompetenciájának nyújtásában, a szeretetteljes gondoskodásban és az öntevékenység biztosításában egyetértsenek
- feladataikat színvonalasan valósítsák meg
- rendelkezzenek szakmai kompetenciával, identitással, kellő önismerettel
- magas szintű társas készséggel bírjanak
- legyenek elkötelezettek szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért.

A bölcsődéinkben dolgozó kisgyermeknevelőnek rendelkeznie kell a Szakmai programunkban meghatározott kompetenciákkal és felelősek a szakmai tudásuk szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciáik fejlesztéséért.

12.6 A biztonság és a stabilitás megteremtése

Az egészséges személyiségfejlődés fontos feltétele az érzelmi biztonság. A gyermek bölcsődébe kerülésekor elsőként az a legfontosabb feladatunk, hogy a kisgyermek elvesztett biztonságát újra megteremtsük. Ezért alapvető, hogy a gyermek személyi és tárgyi környezete a bölcsődei élet során lehetőség szerint ne változzon (saját kisgyermeknevelő rendszer, csoport állandóság, felmenő rendszer). Ez lehetővé teszi, hogy a gyermek a bölcsődébe járás első napjától az utolsóig ugyanabba a gyermekcsoportba és lehetőség szerint ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz járhasson.

A rendszeresség elve érvényesül a jól szervezett napirendben, amelyben a gyermek igényeit, szükségleteit úgy elégítjük ki, hogy közben a csoport életében áttekinthető rendszer lesz. A gyermekek számára az ismétlődések tájékoztatói lehetőséget, stabilitást, eredményeznek.

A fentiekkel megteremtjük a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét és védjük őket az erőszak minden formájától, szükség esetén a jelzőrendszer tagjaként eljárunk a gyermek érdekében.

12.7 Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosság a bölcsődei nevelés minden területén érvényesül. Már a bölcsődébe kerülés előtt arra törekszünk, hogy a gyermek lépésenként ismerkedjen meg a hellyel, a felnőttekkel és a bölcsődei élettel. A szülők előzetes tájékoztatása - még a bölcsődébe kerülés előtt- az ellátásról, szokásokról, nyitott napok, egyéni tanácsadás vagy csoportos beszélgetés formájában valósul meg.

Az új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása (PI: bölcsődeköstoló, családlátogatás szülővel történő fokozatos beszoktatás) segíti a kisgyermek alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

12.8 Egyéni bánásmód érvényesítése

A bölcsődei nevelés során, személyiség fejlődésének elősegítésében, azok a pozitív nevelő hatások érvényesülnek, amelyek nem csak a gyermek életkori sajátosságait, hanem fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, hangulatát figyelembe vesszük. Ezt úgy tudjuk biztosítani, hogy a kisgyermeknevelőink magatartása elfogadó, empatikus, hiteles.

A kisgyermeknevelő és a kisgyermek közötti meleg, szeretetteljes kapcsolat során, a szakembereink a gyermek tulajdonságait, szükségleteit, érzelmeit, szokásait megismerik, így minden bölcsődébe járó gyermek folyamatosan érzi a róla gondoskodó felnőttek elfogadását, őszinte érdeklődését, akkor is, ha fejlődési menete az átlagostól eltér.

12.9 A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozással, hozzájárulunk a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához a gyermek önmagáról kialakított pozitív képének megteremtéséhez és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere. A napirendet, gondozási srendet úgy alakítjuk ki és szervezzük meg, hogy mindig biztosítva legyenek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

12.10 A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődeinkben. Biztosítjuk annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömet, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit. Ezzel megteremthetjük és fenntarthatjuk, az egész életen át tartó kíváncsiságra ismeretszerzésre való igényét, melyek a tanulás folyamatának biztos alapjai. Ezt szolgálják a gyermek spontaneitására építő, a csoporthoz, gyermekekhez árnyalt, nevelési tervek, melyek a tudatos nevelőmunka részei.

12.11 Sajátos nevelési igényű gyermek gondozásának, nevelésének főbb alapelvei

A gyermekek ellátása a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó szakmai iránymutatás alapján történik.

- A kisgyermeknevelőink a sajátos nevelési igényű gyermeket önálló személyiségként fogadják el. A gyermek gondozását, nevelését - az egyéni igényeinek megfelelően - a bölcsődei gondozó-nevelő munka alapelveire építjük.
- A napi gondozási műveletek végzése során, jó szervezéssel, biztosítjuk a kisgyermeknevelő és gyermek közötti elfogadó, szeretetteljes, partneri kapcsolat és a gyermek fejlettségi szintjéhez mért aktivitásra épülő gondozás megvalósuljon.
- Arra törekszünk - a fejlesztő szakemberrel együttműködve-, hogy a korai fejlesztés a gyermek napirendjét ne zavarja meg. Számára is biztosítva legyen a megfelelő idő, az

együttműködésen alapuló gondozás, pihenés, levegőzés, spontán játék és a társas kapcsolatok kezdeményezése.

- A speciális, fejlesztő foglalkozások részfeladatainak kimunkálása a gyakorlati formák összeállítása a szakember feladata, és a gyermek fejlesztési idejében történik.
- A beszoktatás időtartamát a gyermek igényeihez és állapotához igazítjuk.
- A gyermek kezdeményezéseinek, saját aktivitásának támogatásához a sajátos nevelési igényű gyermek egyénenként és mélyreható ismerete szükséges. A gyermek állapotának pontos megismerésén túl a kisgyermeknevelő folyamatosan ismeri meg a gyermek cselekvéseinek, kommunikációs lehetőségeinek érzelmi szükségleteit. Ennek megvalósításhoz a gyermeket fokozottan és rendszeresen megfigyeli a mindennapi környezetében és a családban is.
- Bölcsődei alapelvek és a speciális igények összehangolása a kisgyermeknevelő és a szakember feladata. A kisgyermeknevelő, a fejlesztő szakember javaslata alapján, intenzíven támogatja gyermek fejlődését, felhasználva, beépítve a fejlesztés egyes elemeit a gyermek ellátásába.
- Az eredményes munka érdekében a kisgyermeknevelőnek fokozottabban kell törekednie a szülőkkel való tartalmas kapcsolatra. Az együttműködés fontos része, hogy a kisgyermeknevelők segítsék a szülőket a gyermek elfogadásában, vagy a túlzott felelősségtudat leépítésébe.

13 A BÖLCSŐDÉK MŰKÖDÉSI RENDJE

A bölcsődék nyitvatartási idejét a Fenntartó szabályozza, figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényeit, és a bölcsődei ellátás tapasztalatait. A napi nyitvatartási idő valamennyi bölcsődei telephelyen napi 11 óra, 6,30-17,30h-ig.

A teljes nyitva tartás alatt szakképzett kisgyermeknevelők foglalkoznak a gyermekekkel. Ünnepeken és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tartunk.

Évente egy alkalommal, a Bölcsődék Napjának tiszteletére (Április 21) a nevelésmentes napot szervezünk, amikor bölcsődéinkben kisgyermeket nem fogadunk.

A nyári hónapokban a bölcsődék a társóvodákhoz kapcsolódó időpontokban, 5 hétig zárva tartanak. Az 5 hetes nyári zárás alatt a családok szükségletei szerint, és kérésének megfelelően a nyitva lévő bölcsődei telephelyeken ellátást biztosítanak.

Minden év december végén, a két ünnep közötti napokon zárva tartunk.

A bölcsődék zárvatartásáról a szülőket tájékoztatjuk.

13.1 A gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoportok létszámát a 15/1998.(IV.30) NM rendelet 40.§(2,3,4) határozza meg. A rendelet értelmében a csoportlétszám legfeljebb 10-14 fő. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el. A csoportokat lehetőség szerint életkoronként szervezzük. A bölcsődei ellátás teljes időtartalma alatt igyekszünk biztosítani a személyi állandóságot, a „saját” gyermek rendszert. A gyermek a bölcsődei ellátás teljes ideje alatt lehetőleg ugyanabba a csoportba jár. A saját kisgyermeknevelő szoktatja be a bölcsődébe, végzi nevelését, gondozását, figyelemmel kíséri fejlődését, számon tartja egyéni igényeit, problémáit, szokásait, rendszeresen vezeti a gyermek dokumentációit. A csoport gyermekeinek egy része, 5-7 gyermek tartozik egy kisgyermeknevelőhöz. Az úgynevezett

„ölelkezési időt” (mindkét kisgyermeknevelő bent van a csoportban) elsősorban a „saját” gyermekeik nevelésére fordítják. A műszakbeosztásokat a helyi adottságok alakítják a bölcsődevezetők.

A gyermekek soha nem maradhatnak felügyelet nélkül, még akkor sem, ha a kisgyermeknevelői létszám nem teljes.

13.2 A gyermekek napirendje

Az életkornak megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett folyamatos napirendet központi kérdésnek tekintjük. A kisgyermeknevelők a gyermekek életkori sajátosságainak, az egyéni igényeinek figyelembe vételével tervezik és valósítják meg a napirendet. Arra törekszünk, hogy a családi nevelés és a bölcsődei nevelés összhangban legyen, harmonikusan egészítse ki egymást. A jól szervezett, rugalmas napirend segíti a gyermekek igényeinek, egyéni szükségleteinek kielégítését, a nyugodt gondozás feltételeit, a csoport nyugalmát. Erősíti a gyermekek biztonságérzetét, lehetőséget ad a folyamatos játékra, és biztosítja a várakozás nélküli ellátást. A napirend függ a csoport életkori összetételétől, a gyermekek szükségleteitől, az évszakok, az időjárás, a nyitvatartási időtől, az építészeti adottságoktól. Megvalósításának feltétele a jó munkaszervezés, a kisgyermeknevelők és a technikai dolgozók összehangolt munkája.

A csoportok napirendjét egyeztetjük, összehangoljuk, szükség szerint módosítjuk, rugalmasan alkalmazzuk. Igyekszünk úgy dolgozni, hogy minden gyermek esetében és minden tevékenységre vonatkozóan az egész nap során érvényesüljön a folyamatosság.

A gyermekek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelők munkarendje. A csoportok napirendjéről a szülőket tájékoztatjuk.

14 ABÖLCSÖDEI NEVELÉS - GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

14.1 Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. A gondozás minősége meghatározza a gyermek közérzetét, a gyermek felnőtthöz való viszonyát. A gondozási műveletet úgy végezzük, hogy a gyermeknek örömforrás legyen a gondozás, és aktívan együttműködjünk. Elvárásaink igazodnak a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve együttműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket vagy annak egy részét elvégezzük helyette.

A felnőtt tapintatos bánásmódja, elfogadást kifejező verbális és nonverbális kommunikációja kihat a gyermek pozitív én-képének kialakulására, az önellátásra. Gondozás közben fontos nevelési feladatokat is ellátunk, pl. egészséges életmódra nevelés, helyes szokások kialakítása, életkornak megfelelő napirend kialakítása. Pozitív nevelési módszereket alkalmazunk (dicséret, bátorítás, elismerés). Lehetőségeket ajánlunk, ismereteket adunk. A kisgyermeknevelők a gondozás közbeni tapasztalataikat megbeszélik és egyeztetik az eljárásokat. Ez biztosítja az egységes nevelést. A szülők a beszoktatás alatt, majd azt követően is megfigyelhetik a gondozást, és összevethetik az otthoni módszereikkel.

A gondozási műveletek során elegendő időt biztosítunk, mivel az egyes mozzanatok gyakorlást igényelnek. Kiemelt figyelmet fordítunk - gondozási műveletek közben is - a kommunikáció pozitív érzelmi töltésére, mert a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önellátására, a személyiség egészséges alakulására.

14.2 A gondozás szervezése

A gondozást az ölelkezési időben a saját kisgyermeknevelő, azon túl a társ- kisgyermeknevelő végzi. Távollét esetén a helyettesítést a gyermek számára ismerős kisgyermeknevelő látja el. A napirendet úgy alakítjuk, hogy elkerülhető legyen a párhuzamos gondozás. A fürdőszobában lehetőség szerint egy csoportból egy kisgyermeknevelő és legfeljebb két kisgyermek tartózkodik. A gondozásokat úgy szervezzük, hogy elegendő idő jusson a gyermek nyugodt, zavartalan ellátásához, a gyermek aktív együttműködéséhez, a helyes szokások gyakorlásához.

14.3 12.3. Gondozási műveletek

14.3.1 Pelenkázás, bili, WC-használat

A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos saját pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A széketes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólyázón, heverőn fektetve, vagy állva végezzük. Csak az enyhén nedves gyermeknél használunk törülköndőt az alsó test törlésére.

A vizeletes és széketes gyermekeknél a folyóvízes lemosást alkalmazzuk. A folyóvízes lemosás tisztább, és kellemesebb komfortérzést ad. A lemosás alatt lehetőséget biztosítunk a vízzel való ismerkedésre, és az együttműködésre. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermekvécét, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, valamennyi gyermeknek a törlést a kisgyermeknevelők segítik. A szobatisztaság kialakulását nem sürgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz. A fejlődés azonban nem folyamatos, kisebb visszaesések előfordulhatnak. Ilyenkor csak az érzelmi biztonság helyreállítása után várható további fejlődés.

14.3.2 Testápolás

Testünk tisztasága nem csak elégedettséget és jó érzést ad, hanem a betegségek megelőzésében is szerepe van. Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már kisgyermek korban el kell kezdeni. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. A bölcsődébe érkezéskor a gyermekek a szülők felügyelete mellett mosnak kezet. Mindig kezet mosunk pelenkacseré és a WC használat után. Fontos feladatunk helyes kézmosás tanítása. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony és hagyományos szappant használunk.

A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A tükör előtti fésülködés a mozdulatok gyakorlása mellett, a testséma kialakulása, a saját test jellemzőinek megismerése szempontjából is fontos. Ezért egész alakos tükröket használunk. A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően a reggeli gondozás idején kerül sor a szájöblögetésre, a fogmosásra. A gyereke saját eszközöket használnak. A kisgyermeknevelő megmutatja a helyes mozdulatokat is. Tanítjuk a helyes orrfújást, a papír zsebkendő használatát.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes, legyen. Lábbelije egészséges, tartsa a bokáját. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérjük tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől.

Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet fejlesztjük. A gombolást, fűzést játék közben is gyakorolhatják. A testápolással kapcsolatos szokáskialakítást következetesen végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz-arcmosás, az alapos törülés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözék.

14.3.3 Étkezés

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fő nevelési cél, hogy a gyermek jó étvágygal, örömmel, korának és fejlettségének megfelelő módon fogyasztja el az ételt. Ezért az étkezéshez nyugodt körülményeket, próbálkozásaihoz elegendő időt teremtünk. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ülben vagy asztalnál ülve, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is.

Az étkezések azonos időben, kulturált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Az ételt a kisgyermeknevelő megkóstolja, mielőtt odaadja, meggyőződik arról, hogy megfelel a gyermek igényeinek. A gyermekek játékból érkeznek az asztalhoz, saját helyükre ülnek. A kisgyermeknevelő személyre szólóan terít és tálal. Az együttműködési szándék szerint bevonja a gyermekeket a folyamatba. Az étkezők mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízelet fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására. A szülőkkel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. Az étkezésről a kisgyermeknevelők feljegyzést készítenek a gyermekek egyéni dokumentációjába.

14.3.4 Pihenés, alvás biztosítása

A gyermekek akkor játszanak, vesznek részt aktívan a gondozásban, ha egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Fedett teraszon, a szobában gyermekfektetőn, heverőn, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz optimális feltételek szükségesek: szabadban: biztonságos fektető, meleg ruházat, vízhatlanzsák, meleg takarók szobában: átszellőztetett szoba, állandó alvó hely, csend, nyugalom, kényelmes ruházat, póttárgy. Egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk énekkel, mesével segítjük az elalvást. Fekvő gyermeknek a fulladásveszélye miatt nem adunk cumisüvegbe folyadékot. Ébredés után csendes játékra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

14.4 Játéktevékenység

A játék egyetemes emberi, belső készletéből fakadó örömteli tevékenység. Életszükséglet. A játék útján történő tanulás döntő hatású az ember személyiség fejlődésére. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti, az érzelmi, értelmi és a szociális fejlődést. Különösen fontos szerepet játszik az érzelmek átélése terén, segíti a negatív érzelmi hatások levezetését, az

örömteli élmények újraélését. A társas kapcsolatok fejlődésére, alakulására elsősorban a játékhelyzetek teremtenek lehetőséget.

Értéknek tekintjük a szabad játékot, az önálló mozgást, aktivitást, az alkotást, a kreativitást. Személyi és tárgyi feltételek biztosításával, jól szervezett napirenddel segítjük elő a nyugodt játéktevékenységet. Fontosnak tartjuk a játék során is a gyermek megismerésén alapuló egyéni bánásmódot, a személyközpontúságot.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényétől és a helyzettől függően vesz részt a játékban, pl. kezdeményez, ötletet ad, segíti a megosztást, bátorít, együtt játszik a gyermekkel, stb. Viselkedése, kommunikációja minta a gyermekek számára. Érzelmi biztonságban indirekt módszerekkel az értelmi fejlődést segítjük.

Módszertani levél, fejlődéslélektani, pedagógiai, neveléslélektani ismeretek segítenek abban, hogy önálló felelősséggel hozzassunk döntéseket a gyermekek játéktevékenységével kapcsolatban.

14.5 Tanulás

A tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: tanulásnak tekintünk minden olyan tapasztalást, információszerző folyamatot, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és a gondolkodásban. A tanulás nem csupán ismeretszerzés, átszövi a bölcsődei élet egészét.

Legfőbb motiválója a személyes kíváncsiság, érdeklődés. a tanulási vágy belső motívum: gyermek öröme leli az egész folyamatban, és annak eredményében egyaránt.

A tanulás a gyermek életkorából és fejlettségéből adódóan tevékenységbe ágyazottan történik. Legfőbb színterei a természetes élethelyzetek: gondozás, játék, a felnőttekkel, társakkal, együttes tevékenységek, kommunikáció. A tanulás jelentős mértékben utánzásra alapuló spontán tevékenység, játékos tapasztalatszerzés. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás egyik fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltétele a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakció.

A fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, optimálisan ingergazdag környezettel tesszük lehetővé, hogy a gyermek nyitottan, érdeklődéssel fordulhasson a környezete felé, kedve legyen aktívan tevékenykedni. Sok lehetőséget kínálunk tapasztalatszerzésre, a környezet megismerésére. Magyarázattal, bátorítással, elismeréssel segítjük a megértést, a feldolgozást. Követhető, pozitív mintát nyújtunk. Teljesítményelváráshoz kötött, direkt ismeretátadás nincs a bölcsődéinkben.

14.6 Sajátos nevelési igényű gyermek esetén

A korai fejlesztés eltérő fejlődésű gyermekek tervszerűen felépített programja.

A Szakszolgálat szakemberei számos terápiát alkalmaznak annak érdekében, hogy az egyes területek funkcióéretté váljanak.

Sajátos nevelési igényű gyermeknél a bölcsődei ellátásban is elengedhetlenné válnak olyan módszerek, melyeket egészségesen fejlődő gyermekeknél nem alkalmazunk. Esetenként a kisgyermeknevelőnek direkter módszereket kell alkalmazni. Szükség van minden mozzanat megtanítására, apróbb mozzdulatok rögzítésére, a figyelem, az érdeklődés állandó fenntartására. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A kisgyermeknevelő a kompetenciahatárok betartásával és folyamatos egyeztetéssel arra törekszik, hogy - lehetőség szerint - napi szinten legyen alkalma a gyermeknek az egyes feladatok ismétlésére, gyakorlására.

- *Étkezésnél:* Figyelem felkeltése, rágás, nyelés az evőeszköz-használat, pohár megfogás, a folyamatos ivás megtanulása
- *Mozgásügyesség fejlesztés:* Kiterjed a nagy és finommotorika területeire pl.: székre leülés, felállás, WC, bili, önálló használata, csap nyitása, törölköző használata stb.
- *Figyelem, beszédértés fejlesztése:* Minden gyakorlati segítségnyújtás verbális megerősítésnek kell kísérnie
- *Cselekvés kivitelezése:* Szükség van a cselekvések közös kivitelezésére, a direktsegítő mozdulatokra

15 KIEMELT SZAKMAI FELADATOK

15.1 A családi nevelés segítése, kapcsolattartás a családokkal

A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelők között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Mindenkor nyitottak vagyunk a kisgyermekes családok számára. A szülők a bölcsődébe való jelentkezéskor széles körű tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről, a szokásokról, szabályokról, a családlátogatás jelentőségéről, a beszoktatás módjáról. Megtekinthetik a gyermekek által használt helyiségeket, a játszóudvart. Megismerhetik a gyermekük leendő kisgyermeknevelőjét.

A nyilvánosságot biztosítjuk. Bemutakozó kiadványokon, honlapon, közösségi online oldalon, faliújságokon nyújtunk információt az ellátásról, a helyi szakmai programról, az Intézményi Szakmai Programról és valamennyi szakmai eseményről.

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél többet alkalmazunk. A közös élmények, emberi kapcsolatok és a tájékozottság nagymértékben hozzájárulhat a szülői hatékonysághoz, és segítheti a családi nevelést és a kisgyermek fejlődését.

15.1.1 *Nyitott napok*

A szülők számára lehetőséget biztosítunk már a bölcsődébe kerülés előtt megismerni az intézménnyel. Ennek keretében a bölcsődéink nyitott napokat szerveznek, ahol a szülők bepillanthatnak bölcsődei életbe, a gyermekek pedig bekapcsolódhatnak a csoport életében. Az érdeklődők tájékoztatást kapnak a bölcsődei életről és választ kapnak az őket foglalkoztató kérdésekre. A nyitott napokat úgy szervezzük, hogy a bölcsődébe járó gyermekek napirendjéhez illeszkedjen és az ellátás zavartalansága biztosított legyen.

15.1.2 *Szülői értekezletek*

A bölcsődevezető a felvétel alkalmával, majd később a napi csoportlátogatások, az egyéni beszélgetések és a szülői értekezletek alkalmával tart kapcsolatot a szülőkkel. Évente legalább két alkalommal szervez szülőértekezletet, a szülőket érintő kérdésekről. Az új szülők részére a felvétel előtti időszakban – kb. június 2-4 hete – tájékoztató jellegű szülő értekezletet tart.

Bemutatja a bölcsődét, a kisgyermeknevelőket, a bölcsőde orvosát, az ételmezésvezetőt, a dietetikust. Ismerteti a szakmai programot és a házirendet, válaszol a szülők kérdéseire. Az első szülőértekezleten a kisgyermeknevelőkkel megállapodnak a családlátogatás időpontjában és a beszoktatások idejéről. Az adaptáció szervezéséről a kisgyermeknevelő tervet készíti.

Az óvodába kerülő gyermekek szülei számára az óvodai beiratkozások előtt szervezünk értekezletet, melyre meghívjuk a bölcsődei telephellyel kapcsolatot tartó óvoda vezetőjét, óvodapedagógusait.

15.1.3 Családlátogatás

A gyermek felvétele előtt- optimális esetben a beszoktatás előtt egy vagy két héttel) szervezik a kisgyermeknevelők. A családlátogatás tervezett és dokumentált kisgyermeknevelői tevékenység a gyermek megismerése, a családi nevelésre épülő bölcsődei nevelés érdekében.

15.1.4 Szülővel történő fokozatos beszoktatás

A három éven aluli gyermekek természetes élettere a család. Hasonló korú társakkal való együtt nevelkedése nem saját, hanem a társadalmi igény. Feladatunk, hogy az igény kielégítése mellett csökkentjük azokat a problémákat, nehézségeket, amelyeket a szülőktől való elválás, a környezetváltozás okoz. Ezt a célt szolgálja a szülővel történő fokozatos beszoktatás, amit a szülőkkal egyeztetve, a szakma alapelvei és a felhalmozódott tapasztalati értékeink és a kisgyermek érdekei szerint tervezünk és végzünk.

A módszer lehetőséget ad arra, hogy lehető legkíméletesebb módon történjen az elválás, és a gyermek biztonságban érezze magát az új környezetben. Az anya vagy az apa jelenléte megkönnyíti a gyermek számára az új környezet elfogadását, elősegíti a kisgyermeknevelővel való jó kapcsolat, érzelmi kötődés kialakulását. Mérsékeli az adaptáció során mutatkozó stressz reakciókat (pl. sírás, tiltakozás, nyugtalanság, étkezési zavar, alvászavar). A szülők megismerhetik az ellátás részleteit, közvetlenül láthatják a nevelő munkát, a nevelői magatartást, módszereket. A beszoktatást a Módszertani levél, és intézményi adaptációs jegyzet alapján végezzük, rugalmasan alkalmazzuk, a gyermek, szülő egyéni igényeinek figyelembe vételével. A „saját” kisgyermeknevelő napi, és összegző feljegyzést készít az eseményekről a gyermek dokumentációjába.

15.1.5 Napi beszélgetések a szülővel

Fontosnak tartjuk a kölcsönös tájékoztatást a bölcsődébe érkezéskor és a hazaadáskor. Érkezéskor a szülő nyújt információt az előző nap gyermekkel kapcsolatos eseményeiről, a gyermek egészségügyi állapotáról, változásairól. Az információhoz jutás a gyermek nevelésének segítése érdekében a kisgyermeknevelő aktív kommunikációjának része. Hazaadáskor a kisgyermeknevelő tájékoztatja a szülőket a gyermekről (hangulata, közérzete, társkapcsolata, beszéd, játék, mozgás, étkezés, alvás, levegőzés, önállóság, stb.) Ügyelünk arra, hogy a beszélgetés a gyermek bevonásával történjen. A napi beszélgetések formálják a kapcsolatot és erősítik a bizalmat, lehetőséget ad a gyermek és egymás jobb megismerésére, a nevelés összehangolására.

15.1.6 Szülőcsoportos beszélgetések

A kapcsolattartásnak olyan módszere mely lehetővé teszi, hogy az adott csoporthoz tartozó gyermekek szülei szervezett formában találkozhatnak, beszélgethessenek aktuális témákról a gyermekek fejlődésével, nevelésével kapcsolatban. A beszélgetések célja a családi nevelés segítése, a gyermek személyiségfejlődésének, szocializációjának elősegítése. A

beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik. Évente legalább három alkalommal szervezzük, a szülőkkel megbeszélte időpontokban. A beszélgetések erősítik a partneri együttműködést, a bizalomra épülő jó kapcsolatot. Szülői közösségek alakulhatnak ki. A beszélgetés ideje alatt a gyermekek felügyeletét biztosítjuk.

15.1.7 Egyéni beszélgetések

A személyes beszélgetést igénylő kérdésekben, nevelési problémákban egyéni beszélgetést kezdeményezhet a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A közös átgondolás szakmai kompetenciát meghaladó esetében szakember bevonása is kérhető. A nyugodt beszélgetés feltételeit és a kisgyermek felügyeletét biztosítjuk.

15.1.8 Üzenőfüzet

Tájékoztatásíró formája, mely nem helyettesíti a személyes, közvetlen kapcsolattartást, de kiegészíti és megerősíti azt. Tájékoztatást a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődéséről, a bölcsődei élet eseményeiről, a programokról, stb. Az üzenőfüzet bejegyzéseinek folyamatosságával (havonta, eseményenként, stb) a kisgyermek bölcsődében töltött időszakáról hagyunk nyomot (emléket) a család, a kisgyermek számára.

15.1.9 Szervezett közös programok

A programok a családok igényeihez igazodó többlet lehetőségek a családi nevelés, a család bölcsőde kapcsolatának erősítése érdekében. A program lehet, családi délután, játszóház, kézműves alkotó foglalkozás, előadás, étel-, könyv-, játékbemutató, sport- közösségi nap. Az ünnepekhez, különleges napokhoz kapcsolódóan közös mézeskalács készítést, mikulásvárást, apák napi partit, anyák napját, gyermeknapot rendezünk. A gyermekek a szülők biztosságot adó jelenlétében szereznek tapasztalatokat a társas helyzetekről, együtt játszhatnak szüleikkel és kortársaikkal. A szülők ötleteket kaphatnak egymástól is a neveléshez, megoszthatják tapasztalataikat egymással. Megfigyelhetik a bölcsődei élet részleteit, a napirendet, étrendet, játékkészletet.

15.2 A Komplex művészeti, esztétikai nevelés

A bölcsődében a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az érzelmi intelligencia fejlődésének segítése. Főként játékhelyzetben, önkéntesen vehet részt a gyermek a kezdeményezésben, a teljesítmény, az alkotás nem elvárás.

15.2.1 Ének-zenei nevelés

Bölcsődénk nevelői tevékenységének fontos eleme az ének, a gyermekek zenei nevelése. A dalos játékok, a ritmikus mondókák, énekelgetés hatással van a gyermekek társas kapcsolatainak, mozgásának- és hangadásának alakulására. Zenei nevelőmunkánkat Kodály Zoltán: "Kis ember dalai", Forrai Katalin: "Jár a baba, jár", „Ének a bölcsődében.” című gyűjteményére, Gállné Gróh Ilona: „Ringató”-jára, népi mondókákra és a népdalok dallamvilágára alapozzuk.

Az énekelgetés, dúdolás, a höcöggetés, az érintgetés a felnőtt, a gyermek érzelmeinek is pozitív irányultságát eredményezi. A zajkeltő eszközök, a hangszerek megismerését a napi tevékenység részeként értelmezzük. Az élő énekszót részesítjük előnyben. Énekelünk személyes kapcsolatban, játékhelyzetben, játékeszközt használva. Ismételtetéssel, mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt.

Házi készítésű hangszerekkel bővítjük a hangeszközöket. A gyermekek magas hangjához alkalmazkodva énekelünk. A zenei anyagokat gondosan választjuk meg, a gyermekek életkori sajátosságainak, egyéni állapotának, érzelmi hangulatának megfelelően. A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, tervezik meg, mit énekelnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vigasztalásra, altatásra. A kisgyermeknevelő kompetenciája milyen helyzetben, hol alkalmaz mondókat, dalt, a nyugodt gondozási – nevelési légkör, a gyermek jó hangulatának érdekében. Étkezés közben nem énekelünk.

Alapítványaink támogatásával, énekművész segítségével és irányításával kisgyermeknevelőink, a SHUBIDOO WAP bölcsődei kórus tagjaként is fejlesztik énektudásukat, és rendszeresen rendezvényeken szerepelnek. A kisgyermeknevelők zenei képzése, továbbképzése a Kisgyermeknevelő klub feladata is.

15.2.2 Anyanyelvi, irodalmi nevelés (mondóka, mese, báb)

A vers, mese nagyhatással van a kisgyermek érzelmi-, értelmi (beszéd, gondolkodás, emlékezet, képzelet) és szociális fejlődésére. A mondóka, vers ritmusa, képes könyv nézegetése közbeni közelség, a mese tartalma az érzelmeken keresztül hat a gyermeki személyiségre. Információkat, ismereteket nyújt, oly módon, amire szinte semmilyen egyéb helyzetben nincs mód. A képeskönyveket tudatos megfontolással szerezzük be.

A művészeti alkotás, hagyományörzés, mint minőség, és a kisgyermek számára érthető megközelítés a megfelelő választás. Fontosnak tartjuk, hogy valamennyien megfelelő irodalmi anyaggal rendelkezünk (vers, mese, mondóka), melyből a gyermekek igénye, fejlettsége szerint válogathatunk, adott szituációkhoz (rajzolás, gyurma, főzőcske, stb.) kapcsolódni tudunk. A gyermekek a népi mondókák, versek, mesék mellett, azokat a történeteket is szeretik, amelyek róluk szólnak, a mindennapi eseményeiket, élményeiket fogalmazzuk meg. Közös öröm, az én-tudat és a gyermeki emlékezet fejlesztése együttesen érvényesül.

15.2.3 Vizuális nevelés (firkálás, rajzolás, gyurmázás, stb.)

A tevékenység maga az örömforrás, érzelmek feldolgozása, önkifejezés. A kisgyermeknevelők életkornak megfelelő, változatos eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, technikai tanácsadással segítik a tevékenységet. Az alkotó tevékenység kibontakozása szempontjából alapvető tevékenységnek tekintjük a fírka- korszakát. Aminek feltételeit naponta, minden bölcsődei csoportban megteremtjük. Gyurmázásra (só-liszt és főzött gyurma) is állandóan lehetőséget adunk.

A gyermekek alkotókedvét dicsérettel, bátorítással, elismeréssel erősítjük. A firkákat, rajzokat, alkotásokat megbecsüljük, megőrizzük. A csoportszobákat, öltözőket a gyermeki alkotásokkal és a kisgyermeknevelők által készített évszaknak megfelelő, ízléses dekorációkkal, képekkel, fotókkal, díszítjük, mellyel a kisgyermek vizuális nevelését szolgáljuk.

15.2.4 Esztétikus környezet biztosítása

A bölcsődéink berendezéseinek, felszerelési tárgyainak megválasztásánál nem csak a szükségletek kielégítését, hanem az esztétikai nevelés és az ízlésformálást is érvényesítjük. Lehetőségeink szerint úgy válogatjuk meg a tárgyakat, a falak, függönyök, a textíliák színét, hogy azok egymással szinkronizáljanak. A környezet díszítését a kisgyermeknevelők végzik,

az esztétikai egyensúly megteremtésére törekedve. Intézményünk Kreatív Műhelyt működtet az alkotó nevelők részvételével, ahol az anyagok, eszközök, és technikák tapasztalatait cserélik, osszák meg egymással.

15.3 Környezeti nevelés

Megismertetjük, tapasztalatokat közvetítünk a környezettudatos magatartás megalapozása érdekében a természeti (állatok, növények, termések, időjárás, évszakok jellemzői, stb.) és a társadalmi (családi szerepek, foglalkozási szerepek, hagyományok, ünnepek, stb.) környezet, a játéktevékenységen, és az egyéb tevékenységeken keresztül. A folyamatban kiemelt szerepe van a felnőtt, kisgyermeknevelő példamutatásának.

16 AZ ÚJPESTI ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK INTÉZMÉNYE TELEPHELVEINEK BEMUTATÁSA.

2015. január 01-én az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye 9 bölcsődei részleggel, 818 férőhellyel rendelkezik. További két telephelyen a Bölcsődék Központja és a Központi Előkészítő Konyha működik.

16.1 Pozsonyi Bölcsőde

A 72 férőhelyes bölcsőde, emeletén óvoda üzemel 100 férőhellyel. A bölcsőde 3 egységgel és befejező konyhával működik. 2018-ban megtörtént a főzőkonyha tejes felújítása és korszerűsítése. A konyha az óvoda étkeztetését is ellátja, diétás étkeztetést is biztosít. A csoportszobák, valamint az épület belső nyílászáróinak felújítása szükséges.

A zöld környezetben fekvő épület megfelel az előírásoknak, az egységek és a fürdőszobák kapcsolódása szakmai szempontokat szolgálják. Árnyas fákkal teli kertje szép, gondozott, és napvitorlával védett homokozókkal rendelkezik, melyek megfelelnek az előírásoknak. Pancsolók 2009 szeptemberében kiépítésre kerültek, a játszóudvar folyamatosan gazdagodik telepített játékeszközökkel. 2017-ben a szabad levegőn való altatás tárgyi feltételei, beszerzések megvalósultak.

A bölcsőde teljes integráltan a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását is biztosítani tudja a fejlesztést ellátó pedagógiai szakszolgálattal együttműködve.

A bölcsőde működési területén, vonzáskörzetében gyakoriak a nehéz szociális körülmények között élő családok és a hátrányos helyzetű gyermekek.

A bölcsődei munkatársai, a kisgyermeknevelők stabil együttműködésben látják el a feladatukat. A lakótelep jellegű terület lakossága szívesen választja a bölcsődét, amit teljesítési mutatói is igazolnak.

16.2 Aradi bölcsőde

78 férőhellyel üzemel. Ugyan ebben az épületben helyezkedik el a 200 férőhelyes óvoda is. Befejező konyhája ellátja az óvodások és a dolgozók ételmezését is. 2013-ban az épület külső felújítása megtörtént. A homlokzat és az összes külső nyílászáró cseréjére sor került. A helyiségek kapcsolódási rendszere megfelel a szakmai szempontoknak, de a helyiségek, belső nyílászárók felújítása szükséges. Kertje nagy és osztott, füvesítése, és a növényzet felfrissítése szükséges. A pancsolók átépítése részben megtörtént, homokozókkal rendelkezik. A levegőn való altatás a fedett terasz hiányában nem kivitelezhető.

A bölcsődei nevelői közössége hagyományait építi, a folyamatos szakmai megújulást tűzte ki céljául. Tevékenységük legfontosabb pillére az együttműködő, harmonikus kapcsolat kialakítás a családokkal, annak érdekében, hogy a családok segítői lehessenek.

16.3 Munkásotthon bölcsőde

A bölcsőde 1980-ban títusterv alapján épült. Építészetiileg jól megfelel a szakmai követelményeknek. Befejező konyhával rendelkezik, kertje jól kialakított, dús növényzetű. A fűvel terület a kiöregedés jeleit mutatja, felújítása szükséges. A gondozási egységek külön pancsolóval és homokozóval rendelkeznek. A pancsolók, felújítása átépítése megtörtént, működését javító gépészeti javítása szükséges. A teraszok felújítottak. A játék és bútor készlet megfelelő. Az épület műszaki állapota korának megfelelő, karbantartása folyamatos, felújítása területenként szükséges. (belső nyílászárók, beépített bútorok)

A bölcsőde nevelői közössége szakmai hagyományaira, működése során felhalmozódott értékeire alapozva törekszik a minőségi bölcsődei kisgyermek ellátás megvalósítására. Innovatív, befogadó és folyamatosan fejlődő vezetői és szakdolgozói attitűddel valósítják meg programjukat. Alapítványuk segítségével a tárgyi eszközeik fejlesztése dinamikus, a közös évszakokhoz, ünnepekhez kapcsolódó programok megvalósulnak. A bölcsődében működő Himalája sósobát folyamatosan bővítik és fejlesztik. A sósobát bölcsődés gyermekek rendszeresen látogatják, ezzel is a gyermekek egészségvédelmét biztosítják.

16.4 Labdarúgó bölcsőde

76 férőhellyel működik. A bölcsőde megszüntetett egységében felnőtt orvosi rendelő üzemel. A kertben kettő homokozó és kettő pancsoló teszi lehetővé a három gondozási egység, hat csoport gyermekeinek nyugodt, zavartalan ellátását. A kert dús növényzettel és pázsittal, az udvari élet teljességét biztosítja a gyermekek számára. Az ellátás javítása érdekében egy pancsoló felújítása megtörtént, a másik pancsoló átépítése, felújítása szükséges. A fedett teraszon a szabadban altatás minden évszakban jól szervezhető. Befejező konyhája és a három gondozási egység fürdőszobája felújított. Az épület kora, műszaki állapota szükségessé teszi a folyamatos tervezett felújítást. (külső-belső nyílászárók, beépített bútorok) A kertvárosi környezetben elhelyezkedése miatt a szülők szívesen választják. A bölcsőde nevelői közösségének alapvető célja a minőségi kisgyermekellátás megvalósítása. A családias, esztétikus, letisztult és fejlesztő tárgyi környezetben a professzionális kisgyermeknevelésre törekszenek. A csoportok színesek, egyediek, a játék eszközök bőségesek. Bölcsőde Alapítványa segíti a tárgyi fejlesztést és a programok színvonalas megvalósítását. A Himalája sósobában a gyermekek só- homokozóban játszhatnak.

16.5 Leiningen bölcsőde

A Leiningen bölcsőde 68 férőhellyel, három gondozási egységgel rendelkező kertvárosi bölcsőde. Az alapterület és a férőhelyszám ma sem áll arányban az előírásokkal. Bölcsődénk befejező konyhával rendelkezik. Kertje gondozott, védett, dús növényzetű. A három pancsoló közül egy pancsoló felújított állapotú, egynek a felújítása a homokozóval együtt jelenleg is zajlik. A harmadik pancsoló felújítása tervezett. A kert füves területeinek felújítása szükséges. A homokozók napvitorlával, és a fák lombjával árnyékoltan helyezkednek el. Az épület belső felújításai folyamatosak. Valamennyi terasz átépítése megtörtént, így a szabadlevegőn való altatás minden évszakban jól megszervezhető. A csoportsobák, az épület belső nyílászárói, a beépített bútorok korszerűtlenek, felújításuk tervezése folyamatos. A gyermekcsoport szobák

színesek, játékkészlet változatos, folyamatosan bővített. A Bölcsőde Alapítványa segíti a tárgyi fejlesztést és a gyermek, a családi programok megvalósítását. A kisgyermeknevelők, és valamennyi munkatárs a családias, jó hangulatú, a családokat és egymást segítő együttműködésre törekszik. Kiemelt feladatuknak tekintik a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik segítségét.

16.6 Rózsaliget bölcsőde

A lakótelepi bölcsőde 104 férőhellyel működik. Négy egységgel, befejező konyhával rendelkezik. Terasza ponyvával ellátott, így a gyermekek levegőn való altatása minden évszakban megvalósítható. Kertje fás, füves, minden egységnek különálló homokozója és pancsolója van. A pancsolók működése kifogásolható. Az elmúlt 25 év alatt folyamatosan magas feltöltöttséggel és kihasználtsággal üzemel. Épületének műszaki állapota megfelelő, a belső nyílászárók korszerűsítése folyamatosan tervezett. A bölcsődei nevelői közössége több évtizedes értékeire alapozva hagyományait építi, a folyamatos szakmai megújulással. Tevékenységük legfontosabb célja az együttműködő, harmonikus kapcsolat kialakítása a családokkal, annak érdekében, hogy egymást segítve, a bölcsődei kisgyermekellátást tudják megvalósítani. Alapítványuk támogatja valamennyi közösségi programjukat, de segítséget nyújt a bölcsőde tárgyi eszközeinek költségvetésen túli fejlesztéséhez is.

16.7 Lakkozó bölcsőde

96 férőhelyesnek bölcsőde. Egy épület komplexumban helyezkedik el az óvoda és az iskola. Befejező konyhával rendelkezik. Udvara füves, fás, gondozott, pancsolókkal és homokozókkal, beépített játékokkal ellátott. A pancsolók ismételt korszerűsítése szükséges. Terasza ponyvával fedett, a szabadban altatás minden évszakban megvalósítható.

A bölcsőde nevelői közössége kiemelt feladatának tekinti a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását és a segítő szakemberekkel történő hatékony együttműködést. 2019-től a művészeti nevelés részeként megalakították a kisgyermeknevelőkből álló Vidám Lak bábszínház társulatot. Saját meséiket, mondókáikat ének-zenei kísérettel adják elő kimondottan a bölcsődés korú gyermekeknek. A környezeti nevelés megvalósítására bölcsődei növénykertet alakítottak ki, melybe zöldség, virágpalántákat ültetnek a gyermekekkel, szülőkkel, melyet kisgyermeknevelőkkel közösen gondoznak, nyomon követik a növények fejlődését. 2014 óta működő a Lurkó-Lak alapítvány segítségével valamennyi közösségi programjukat, de a bölcsőde tárgyi eszközeinek költségvetésen túli fejlesztését is biztosítani tudják.

16.8 Homoktövis bölcsőde

Káposztásmegyér II.lakótelep szélén, új építésű lakóparkok mellett, erdő közelében található, 170 férőhelyes, három épületrészből álló bölcsőde. Hét gondozási egységgel, 14 csoport szobával és kilenc fürdőszobával rendelkezik. 2014-ben, a férőhelybővítés során két különálló épületrész átadása, a régi épület külső és részleges felújítása, szigetelése, fűtéskorszerűsítés kivitelezése történt.

Minden gondozási egységnek külön játszóudvara van, ahol pancsoló, homokozó és telepített játékeszközök biztosítják a minőségi kisgyermekellátás tárgyi feltételeit. A pancsolók aljzatának felújítása szükséges. Valamennyi gondozási egység terasza ponyvával fedett, a levegőn altatás minden évszakban megvalósítható. A bölcsődében befejező konyha működik, melynek építészeti felújítása nem történt meg a bővítés során, így az továbbra is tervezett. A régi épület műszaki állapota megfelelő, karbantartott.

Az új épületrészek korszerűek, minden igényt kielégítenek. A játszóudvarok az előírásoknak nem minden téren felelnek meg. A fű sikertelen telepítése miatt a játszóudvarok gyakran sárosak, száraz időben porosak, ezáltal nem megvalósítható a gyermekek minőségi levegőn tartózkodása. Szintén ezeken az udvarrészeken indokolt a kerti utak felújítása, korszerűsítése, a balesetveszélyes kockakő cseréje.

A bölcsődében Himalája sószoza működik, mely a délutáni órákban nyitott a családok számára is. 2013-tól terep-és vizsgahelyként, a bölcsődevezető koordinálásával a nevelő szakemberek folyamatosan fogadnak hallgatókat, felsőoktatási szakirányú és OKJ rendszerű képzésekről egyaránt. A bölcsőde valamennyi kisgyermeknevelője, és minden munkatársa azt tartja fontosnak, hogy jó közösségben, a családokért és egymásért összefogásban végezzék a kisgyermek bölcsődei ellátását. A szülőkkel történő együttműködés egyik eredménye a bölcsőde alapítványának aktív tevékenysége, és a jó hangulatú családi délutánok iránti érdeklődés, igény.

16.8 Hajló bölcsőde

Az 50 férőhelyes bölcsődével egy épület komplexumban helyezkedik el az óvoda és az iskola. Befejező konyhával rendelkezik, udvara füves, fás, egy pancsolóval és kettő homokozóval ellátott. A kerti homokozók korszerűek, a napvédelmet, árnyékolást napvitorlák biztosítják. Egy pancsoló kiépítése, korszerűsítése szükséges. A levegőztető teraszok árnyékolóval nem rendelkeznek, a szabadban altatás tárgyi feltételei nem biztosítottak. A bölcsőde nevelői közössége a szakmai alapelvek teljes körű érvényesülését, a családokkal és partnerekkel hatékony együttműködést tartja a legfontosabb céljának.

16.9 Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményének Központja

Az Intézmény székhelye, az Intézményvezető és a munkaügyi dolgozók munkaterülete. Az irányítás (munkaügyi, gazdasági, szakmai) központja. A bölcsődei szaktanácsadó állandó munkahelye, a szakmai és vezetői találkozások és a könyvtár színtere. Képzési helyszínként működik a kisgyermeknevelők, dajkák, egyéb munkakörök képzésében, továbbképzésében. Itt történik a gyermekek előjegyzése, felvétele. Az ügyfelek félfogadása, a dolgozók alkalmazásának előkészítése, felvétele is a központban zajlik. A bölcsődék ruhajavító szolgálata is a központban működik.

Az Intézmény központja az újpesti bölcsődék szakmai motorja az Intézményvezető irányításával, a szaktanácsadó és a feladatcsoportok aktív, változatos programokat hoznak létre, amelyek a szakmai fejlődést, a hagyományépítést, hagyománymegőrzést, a közösségépítést szolgálják. Állandó és rendszeres programok: kisgyermeknevelői klub, énekkari próba, konyhai szakemberek találkozója, alakformáló torna nevelők számára, nyugalmazott munkatársak, gyes- gyed-en lévő dolgozók találkozója.

16.10 Bölcsődék Központi Előkészítő konyhája

2006 novemberétől az új korszerűen megtervezett és kivitelezett épületben üzemel. Közegészségügyi engedélyt 1400 adag előkészítésére kapott. A konyha 9 bölcsődének és két óvodának az ételmezésével kapcsolatos előkészítő és adminisztrációs munkáit végzi. Az előkészített nyersanyagokat gépkocsival szállítják a telephelyekre. Az ételmezés az egészséges és korszerű ételmezési elvek szerint történik. Biztosítja az elegendő és minőségileg megfelelő összetételű étrendet a gyermekek és a dolgozók részére. Gazdálkodása korszerű, gazdaságos, áttekinthető, jól dokumentált. 2008. májustól Qbwin ételmezési program használatával végzik az ételmezés nyilvántartását és ügyvitel szervezését. A bölcsődékben továbbra is manuális könyveléssel történik az ételmezési nyilvántartás.

Az élelmezés vezető, a dietetikus és valamennyi munkatárs közös célja a minőségi élelmezés biztosítása. Arra törekednek, hogy együttműködjenek az igénybevevőkkel és a szakemberekkel egyaránt.

17 INTÉZMÉNYI KAPCSOLATOK, EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

Intézményen belül rendszeresen, személyesen szakmai kérdések megbeszélése, az éves munkatervben meghatározottak szerint, a következő formákban valósul meg:

- Vezetői értekezletek
- Továbbképzések
- Bölcsődékben
- Munkatársi értekezlet
- Nevelési értekezlet
- Csoportmegbeszélések
- Csoportvezetői megbeszélések
- Belső (házi) továbbképzés
- A szakmai munkát segítő tréningek

Egymás kompetencia határai tiszteletben tartásával együttműködünk mindazokkal, akik kapcsolatban kerülhetnek a gyermekekkel, szüleikkel, (védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, gyermekjóléti központ, családsegítő szolgálat, óvodák, nevelési tanácsadó, fejlesztő szakemberek, Szakértői Bizottságok, gyermekvédelmi szakellátások, gyámhivatalok, stb.)

17.1 Együttműködés az óvodákkal

A bölcsődei ellátás befejezése az óvodai átadás. Az átmenet segítése érdekében bölcsődeink együttműködnek a környezetükben működő „társ” óvodával. Sikerült minden óvodai intézménnyel együttműködő, egymás szakmai kompetenciáját tiszteletben tartó, elismerő szakmai kapcsolatot kialakítani.

A tavaszi időszakban a szülői értekezleten részt vesznek az óvoda pedagógusok, majd meglátogatják a leendő óvodás gyermekeket csoportjainkban. Az óvodai felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek kisgyermeknevelőikkel. A nevelők és az óvónők információkkal segítik egymást az gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelők meglátogatják az óvodában a volt bölcsődés gyermekeiket. Pedagógus kisgyermeknevelő munkatársak és az óvodapedagógusok együttműködése további lehetőségeket biztosít a pedagógus képzés különböző területein.

17.2 Együttműködés a jelzőrendszer tagjaival- Gyermekvédelem

A gyermekek védelme minden bölcsődei dolgozó kötelessége. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük a Gyermekjóléti Központnak. Intézményi kérésre pedagógia szakvéleményt készítünk. Lehetőséget biztosítunk, hogy a Gyermekjóléti Központ szakembere látogatást tegyen a bölcsődei kliensénél. Védelembe vett gyermek esetében együttműködünk a családgondozóval, védőnővel. A bölcsődevezetők, gyermekvédelmi felelősök, kisgyermeknevelők részt vesznek esetkonferencián, jelzőrendszeri megbeszélésen, konferencián.

17.3 Együttműködés a képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján terephelyet biztosítunk bölcsődei részlegeinkben, képzett és nagy tapasztalattal rendelkező tereptanáraink közreműködésével, szakmai gyakorlatokhoz, vizsgákhoz. A képző intézményekkel való kapcsolattartás az tereptanárok

felkészítése, a gyakorlatok vezetése, a gyakorlati vizsgák lebonyolítása szaktanácsadó feladata.

Elsősorban az alábbi képzőhelyek hallgatót fogadjuk:

- Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Apor Vilmos Katolikus Főiskola
- Panon Kincstár Humán Szakképző
- Raoul Wallenberg Szakiskola
- ROC FriesePoort.(Hollandia)
- Számalk Meta szakközépiskola
- Humánorientáció Oktatási és Szolgáltató kft
- Főnix-Füred felnőttképző
- Kanizsai Dorottya Egészségügyi Szakképző Iskola

17.4 Kapcsolattartás a civilszervezetekkel, más intézményekkel

17.4.1 Magyar Bölcsődék Egyesülete

Dolgozóink képviseltetik magukat tagként a szakmai szervezetben. Bölcsődei szakértői tevékenységet az Intézményvezető és a bölcsődei szaktanácsadó végez az egyesület felkérésére. Intézményünk gyakorlatára épülő tapasztalatait, szakmai véleményünket rendszeresen kikéri az Egyesület Elnöke és választmányi tagjai. Aktív részvételre törekszünk az Magyar Bölcsődék Egyesületének munkájában, programjain munkatársaink képviselik az Újpesti Bölcsődéket.

17.4.2 Bölcsődei Alapítványok

A szülők kezdeményezésével létre jött Alapítványok rendszeresen támogatják az adott bölcsőde játékkészletének fejlesztését, a szakmai és családi rendezvényeket, a dolgozók képzését, a közösségek építését. Pályázatokkal segítik a bölcsődei részlegek működését.

Alapítványok:

• Munkásotthon bölcsőde	Méhecske Alapítvány
• Labdarúgó bölcsőde	Kicsi a Bors Alapítvány
• Leiningen bölcsőde	Mazsola Alapítvány
• Lakkozó bölcsőde	Lurkó lak Alapítvány
• Homoktövis bölcsőde	Alapítvány a Homokszemekért
• Rózsaliget bölcsőde	Rózsaliget Közhasznú Alapítvány
• Pozsonyi bölcsőde	Pozsonyi Gyöngyszemek Alapítvány

17.4.3 Bölcsődei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete

A dolgozók több mint 30% a szakszervezet tagja. A tagokon túl rendszeresen támogatja a közösségi rendezvényeket. Együttműködés részleteit a Kollektív Szerződés rögzíti.

17.4.4 Korai fejlesztő Központ

Kisgyermeknevelőink segítik a fejlesztő szakemberek fejlesztő tevékenységét a korai fejlesztést Határozat alapján igénybe vevő kisgyermek esetében. Biztosítják a bölcsődékbe felvételt nyert SNI gyermekek egyéni gondozását, nevelését, amellyel nagy segítséget nyújtanak a családoknak, szülőknek, gyermekeknek.

17.4.5 Cseriti Alapítvány

Az Újpesti Cseriti küldetése, hogy a jótékonyság fogalmának széleskörű terjesztésével az újpesti közösség összetartozását elmélyítse, az egymásra való odafigyelést és felelősségvállalást erősítse. A gyermekek szeretetét, az adományozók megbecsülést kapnak. Bölcsődei telephelyeken játékadományozással segíti a gyerekeket. Fontosnak tartjuk a Cseriti küldetését, célját valamennyi újpesti bölcsődei felnőtt, család, barát és ismerős felé közvetíteni.

17.4.6 Magyar Pedagógiai Társaság

A bölcsődék pedagógus kapcsolatainak fontos színtere az MPT, különös tekintettel annak kisgyermeknevelői szakosztálya, mely hidat képez az óvodapedagógusok, és a korai gyermekkori pedagógusok szakmai csoportjaival.

18 GYERMEKEKRŐL VEZETETT DOKUMENTÁCIÓK

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. A dokumentálást megfigyelési szempontok segítik. Alapja a tényszerűség (objektív, konkrét), a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség. A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, és nem minősítjük. A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

18.1 Gyermekegészségügyi törzslap

Felvételkor a szülő biztosítja, kitöltését a védőnő végzi. Ezt követően a kisgyermeknevelő vezeti a saját gyermekeiről, elsősorban a testi fejlődés nyomon követését tartalmazza

18.2 Fejlődési napló

Útmutató segítségével a kisgyermeknevelők rendszeresen írnak a gyermek érzelmi, értelmi, szociális fejlődéséről, változásokról. A gyermekkel történő különleges események, a betegségek, hiányzások is bejegyzésre kerülnek. A törzslap melléklete a „családlátogatási-„és a „beszoktatási jegyzet” is.

18.2 Üzenőfüzet

A kisgyermeknevelő havonta, rendszeresen és azon kívül is, tájékoztatja szülőket kisgyermeknevelői beírás formájában a gyermek teljes körű fejlődéséről, az eseményekről. Az üzenőfüzet tartalmában és megjelenésében is emléket képez a gyermek bölcsődei életéről.

18.4 Csoportnapló

A csoport életének naponkénti rögzítésére szolgál. Kisgyermeknevelők vezetik, délelőtti , délutáni váltásban. Tartalmazza a jelenlévők névsorát, a napirendi eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges és egészségügyi történéseket. Rögzítik az étrendet, a levegőn tartózkodás, a szabadban altatás tényét, idejét. A csoportnapló fontos információ átadás a kisgyermeknevelők között, és a pedagógiai tervezés megvalósításának naplója is.

Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI)

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük. A feladat felelősei a bölcsődevezetők és helyettesek. Az adatszolgáltatás ellenőrzését a Bölcsődék Központjának munkatársai végzik. A bölcsődei normatíva igénylésének alapja.

18.5 Személyi térítési díjak nyilvántartása

Az étkezésben résztvevő gyermekek nyilvántartását naponta vezetjük. Külön nyilvántartás készül a gondozási díjat fizetőkről és a kedvezményben részesülőkről is.

19 AZ ELLÁTOTTAK ÉS A SZOLGÁLTATÁST VÉGZŐK JOGAINAK VÉDELME

Gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetetlenségére, a szülők, törvényes képviselők és a bölcsődei dolgozók állampolgári és alkotmányos jogaira. A jogokat és a köteleességeket a „Szociális Munka Etikai Kódexe”, „A bölcsődei munka etikai kódexe (tervezet) és alapvetően az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék „Etikai Kódex 2012” tartalmazza.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 35.§ alapján a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az Intézmény Érdekképviselői Fórumot működtet. A Fórum elérhetőségéről a szülőket a bölcsődevezetők tájékoztatják.

A bölcsődei dolgozók az 1997. évi XXXI. törvény 7. pontja szerint a gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatott szakgondozó gyermekgondozó, bölcsődei dajka, kisgyermeknevelő, pszichológus, szaktanácsadó, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyógytornász, konduktor, gyógypedagógiai asszisztens, orvos, a gyermekjóléti intézmény vezetője a gyermek közvetlen gondozásának ellenőrzése, illetve törvényes képviselőtének ellátása során hivatalból jár el és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősül.

20 SZAKMAI PROGRAMUNK ALAPDOKUMENTUMAI

20.1 Jogsabályok

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25)
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án
- kelt egyezmény kihirdetéséről,
- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998.(IV.30.)NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 369/2013.(X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény).
- 235/1997.(XII.17) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgáltatások és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.

- 328/2011. (XII.29) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről.
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM Rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 257/2000 (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 1/2000.(1.7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 90/2003.(VII.30.) FVM - ESzCsM együttes rendelet az élelmiszerek előállításának és forgalmazásának élelmiszer higiéniai feltételeiről
- A bölcsődék Napjának megünnepléséről szóló 7/2010. (II.19.) SzMM utasítás.
- Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő -testületének 23/2010 (VIII. 23.) számú rendelete, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások formáiról, azok igénybeviteléről, valamint a fizetendő térítési díjról.

20.2 Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja. SZMI, 2008. Kézirat
- A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél. Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus - Pszichológus Tagozat anyaga, 2007
- Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei.(Az Országos Csecsemő-és Gyermekegészségügyi Intézet által 1994-ben összeállított, „Az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2001.
- Biztos alapokon. Kisgyermekkorai nevelés és gondozás. Nevelés és képességfejlesztés. OECD, 2001
- Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. BOMI, Bp, 1979
- Folyamatos napirend a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp. 1982
- Gyermek napközbeni ellátása. Standard. SZMI.Bp,2007.
- Játék a bölcsődében. Módszertani levél. BOMI, Bp., 1997
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. NCsSzI, Bp. 2003
- Napközbeni gyermekellátás Európában. Az Európa Tanács ajánlásai. Kézirat.
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás. Kiegészítő módszertani útmutató a fokozatos beszoktatás c. módszertani levélhez. BOMI, Bp. 1982
- Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához. BOMI, Bp. 1989
- A bölcsődei nevelés- gondozás országos alapprogramja. SZMI. Bp, 2008
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai SZMI Bp,2009.

20.3 Intézményi Szabályzatok

SZMSZ, Felvételi Szabályzat,
Érdekképviseleti Fórum Szabályzat

20.4 Szakmai Program mellékletei

1. Megállapodás minta
2. Házi rend
3. Bölcsődei telephelyek Szakmai Programjai

Telephelyek (9):

- Aradi Bölcsőde
- Hajló Bölcsőde
- Homoktövis Bölcsőde
- Labdarúgó Bölcsőde
- Lakkozó Bölcsőde
- Leiningen Bölcsőde
- Munkásotthon bölcsőde
- Pozsonyi Bölcsőde
- Rózsaliget Bölcsőde

20.5 ZÁRSZÓ

*“A legnagyobb veszély az ember számára nem az,
hogy túl magas célt tűz ki és nem éri el,
hanem az, ha túl alacsonyt.”*
(Michelangelo (1475-1564))

Bízunk abban, hogy a Szakmai Program a gyermekek életkori sajátosságait és szakmai értékeket követve szolgálja az Újpesti kisgyermeknevelés továbbfejlesztését, segíti kibontakoztatni az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye valamennyi bölcsődéje, telephelye sokszínű tevékenységét, a kisgyermeknevelés jó gyakorlatának minél szélesebb alkalmazását, szolgálva ezzel a gyermekek minél szélesebb személyiség fejlődését.

Hisszük, hogy az újpesti önkormányzati bölcsődékben a szakmai program megvalósításával boldog gyermekkort, egészséges testi, lelki és szociális fejlődést biztosítunk az újpesti lakosság gyermekeinek, és a bölcsődei kor végére érett, óvodai élet megkezdésére alkalmas kisgyermeket nevelünk.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép valamennyi Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye bölcsődei telephelyén.

Program hatálya: 2019

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.
Aktualizálása, felülvizsgálata folyamatos.

Intézmény bélyegzőjének lenyomata:

Intézményvezető aláírása:

Kocsis Ildikó Edit
Intézményvezető